

(15.09.08 - ekstern høring)

Udkast til
Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsmiljø¹

(Forhøjelse af bøder, justering af bygherrens pligter, supplerende bestemmelser til reglerne om undersøgelsespåbud m.v.)

§ 1

I lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005, som ændret ved lov nr. 300 af 19. april 2006, lov nr. 175 af 27. februar 2007, § 29 i lov nr. 512 af 6. juni 2007, § 39 i lov nr. 106 af 26. februar 2008 samt lov nr. 559 af 17. juni 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 3, nr. 1, indsættes efter »§ 20 om flere arbejdsgivere m.v. på samme arbejdssted,«: »§ 20 a om arbejdsgiverens medvirken til at sikre, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering virker efter hensigten,«

2. Efter § 4 indsættes inden kapitel 2:

»§ 4 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler og iværksætte øvrige foranstaltninger, herunder kontrol og tilsyn, der er nødvendige for anvendelse af de af Det Europæiske Fællesskab (EF)'s forordninger, der vedrører forhold, der er omfattet af denne lov.«

3. Efter § 20 indsættes:

»§ 20 a. Arbejdsgivere, der lader arbejde udføres på byggepladser, skal medvirke til at sikre, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering til fremme af de beskæftigedes sikkerhed og sundhed virker efter hensigten. Arbejdsgiverne skal tage hensyn til anvisninger fra bygherrens koordinatore herom.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om arbejdsgivernes pligter efter stk. 1.«

4. I § 21 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Arbejdstilsynet kan ved afgivelse af undersøgelsespåbud efter stk. 1 samtidig påbyde, at arbejdet kun må udføres ved brug af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, indtil undersøgelsesresultatet foreligger, når Arbejdstilsynet skønner, at arbejdet vil kunne indebære en overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed og sundhed.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

---

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 92/57/EØF af 24. juni 1992 om minimumsfor skrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser (EF-Tidende 1992, L 245, s. 6), samt bestem melser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner og om ændring af direktiv 95/16/EF (omarbejdning), (EU-Tidende 2006, L 157, s. 24).

5. I § 37, stk. 1, udgår: »af en vis størrelse«.

6. § 37, stk. 2, nr. 2, affattes således:

»2) udarbejdelse og vedligeholdelse af en plan for sikkerhed og sundhed for byggepladsen,«

7. § 37, stk. 2, nr. 3 og 4, affattes således:

»3) koordinering af de sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger i projekteringsfasen samt under opførelsen af byggeriet, og

4) udpegning af koordinator med den fornødne viden om og de fornødne kvalifikationer inden for sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål til at varetage koordineringen af de sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger i projekteringsfasen samt under opførelsen af byggeriet.«

8. I § 37 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår bygherrens pligter efter stk. 1, indtræder.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at bygherren efter anmodning skal dokumentere over for Arbejdstilsynet, at koordinator har den fornødne viden om og de fornødne kvalifikationer til at varetage koordineringen i projekteringsfasen samt under opførelsen af byggeriet.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

9. I § 37 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om udarbejdelse og nødvendig tilpasning af en journal, som er tilpasset bygværkets karakteristika, og som indeholder en liste over de emner vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder.«

10. I § 72, indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Arbejdstilsynet kan til brug for varetagelsen af sine opgaver få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregistret, jf. § 7, stk. 1, i lov om et indkomstregister.«.

11. § 77, stk. 1, affattes således:

»Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.«

12. I § 77 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Arbejdstilsynet kan efter anmodning fra EU-Kommissionen påbyde, at markedsføring og/eller levering af tekniske hjælpemidler forbydes, at de kaldes tilbage fra markedet, eller at markedsføring og/eller levering begrænses eller underkastes særlige betingelser, når

1. de tekniske hjælpemidler som følge af deres tekniske karakteristika udgør den samme risiko som et teknisk hjælpemiddel, hvor markedsføring er forbudt, begrænset eller underkastet særlige betingelser og/eller
2. de tekniske hjælpemidler har tekniske karakteristika, der udgør en risiko som følge af mangler i en harmoniseret standard.

Stk. 5. Arbejdstilsynet kan påbyde, at markedsføring og/eller levering af tekniske hjælpemidler eller personlige værnemidler forbydes, at de kaldes tilbage fra markedet, eller at markedsføring og/eller levering begrænses eller underkastes særlige betingelser, når de er i strid med reglerne om CE-mærkning.«

13. I § 77 a, *stk. 1*, indsættes efter »modtageren af påbud«: »eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen«.

14. § 78 a, *stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af den enkelte virksomheds arbejdsmiljø ved navns nævnelse på grundlag af resultatet af tilsynet, herunder påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, samt om offentliggørelse af de arbejdsmiljøproblemer, der ligger til grund for Arbejdstilsynets afgørelser.«

15. § 79, *stk. 1*, affattes således:

»Myndigheder og personer, der udøver opgaver efter §§ 13-14 a og kap. 11, 13, og 14, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, er underkastet tavshedspligt efter straffelovens §§ 152-152 f.«

16. I § 81, *stk. 3, 2. pkt.* indsættes efter »Klager over«: » afgørelser efter § 21, stk. 2,«

17. I § 81 a indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse, hvor der er klaget over Arbejdstilsynets afgørelser om aktindsigt i sager, hvor Arbejdstilsynet har truffet afgørelse efter arbejdsmiljøloven.«

Stk. 6-11 bliver herefter *stk. 7-12*.

18. I § 82, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »§ 20, stk. 1«: »§ 20 a«, efter »21, stk. 1« indsættes: »og 2«, »§ 37, stk. 1 og 4« ændres til: »§ 37, stk. 1 og 6« og efter »§ 76, stk. 1,« indsættes: »eller de af Det Europæiske Fællesskab (EF)'s forordninger, der vedrører forhold, der er omfattet af denne lov,«.

19. § 82, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen har medført en alvorlig personskade eller døden til følge.«.

20. I § 82, *stk. 4, nr. 1*, indsættes efter »fare herfor«: »uden at forholdet er omfattet af *stk. 2*«.

21. I § 82, *stk. 4, nr. 2*, indsættes efter »påbud efter § 77, stk. 1 eller 2,«: »eller andre afgørelser fra Arbejdstilsynet om overtrædelse af loven,«, og »forhold, eller« ændres til: »forhold,«.

22. I § 82, *stk. 4, nr. 3*, ændres »andre.« til: »andre, eller«.

23. I § 82, *stk. 4*, indsættes som *nr. 4*:

»4) at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed.«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 13, træder først i kraft den 29. december 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indholdsfortegnelse

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedindhold

1.2. Den overordnede baggrund for lovforslaget

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Fordobling af bøder for overtrædelser der har medført en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge

2.2. Supplerende bestemmelser til reglerne om undersøgelsespåbud

2.3. Justering af den nedre grænse for bygherrens pligter

2.4. Bygherrens pligt til at udarbejde og vedligeholde en plan for sikkerhed og sundhed for byggepladsen

2.5. Bygherrens pligt til at koordinere og følge op på foranstaltninger i projekteringsfasen samt i bygge-riets udførelsesfase

2.6. Koordinators kvalifikationer

2.7. Udpegning af en koordinator i projekteringsfasen

2.8. Bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvornår bygherres pligter indtræder

2.9. Bygherrens dokumentation af koordinators kvalifikationer

2.10. Bygherrens pligt til at udarbejde og tilpasse en journal over de emner, der bør tages hensyn til i forbindelse med fremtidige arbejder

2.11. Arbejdsgivernes pligt til at medvirke til, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering virker efter hensigten

2.12. Hjemmel til at begrænse eller nedlægge forbud mod levering og/eller markedsføring af personligt værnemiddel eller et teknisk hjælpemiddel

2.13. Præcisering af Arbejdstilsynets hjemmel til at træffe afgørelser samt justering af betingelser for rådgivningspåbud, smiley-ordning og bøder

2.14. Håndhævelse af EF-forordninger

2.15. Præcisering af klageregler

2.16. Udvidelse af henvisning til straffelovens regler om tavshedspligt

2.17. Arbejdstilsynets terminaladgang til SKAT's indkomstregister

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

6. De miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med dette lovforslag følges der op på den ulykkeshandlingsplan, som beskæftigelsesministeren fremlagde i januar 2008. Planen indeholder en række initiativer, som skal medvirke til at vende udviklingen i antallet af arbejdsulykker.

Et af de centrale tiltag i handlingsplanen er en forhøjelse af bødeniveauet for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Med nærværende forslag lægges der op til en fordobling af bøderne for overtrædelser, hvor der er sket en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge. Dermed sendes et klart signal om, at regeringen tager det meget alvorligt, at ansatte risikerer at komme alvorligt til skade eller død, fordi arbejdsmiljøreglerne ikke overholdes. Sløseri med sikkerheden på arbejdspladserne kan koste menneskeliv og skal derfor have klare og mærkbare konsekvenser. Med en sådan mærkbar stigning af bøderne understreges samtidig den betydelige samfundsmæssige interesse i at forebygge risiko for ulykker gennem overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Det er også forebyggende hensyn, der ligger bag forslaget om, at Arbejdstilsynet ved afgivelse af undersøgelsespåbud skal kunne påbyde brug af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger ved arbejdets udførelse, indtil undersøgelsesresultatet foreligger.

Derudover indeholder lovforslaget bestemmelser med henblik på implementering af dele af byggepladsdirektivet og maskindirektivet.

Endelig indeholder forslaget en række elementer af mere ordensmæssig og teknisk karakter:

- Præcisering af Arbejdstilsynets hjemmel til at træffe afgørelser og justering af betingelser for rådgivningspåbud, smiley-ordning og bøder
- Hjemmel til at håndhæve EF-forordninger
- Præcisering af klageregler
- Ajourføring af bestemmelse om tavshedspligt.
- Adgang for Arbejdstilsynet til SKAT's indkomstregister

1.1. Lovforslagets hovedindhold

Fordobling af bøder for overtrædelse der har medført en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge

Den foreslåede ændring medfører, at ved overtrædelser, der har resulteret i en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge, kan straffen stige indtil to års fængsel. Hermed tilsigtes en fordobling af bødeniveauet.

Der sigtes mod et bødeniveau på minimum 40.000 kr., som er en fordobling af bødeniveauet for arbejdsgiverens materielle overtrædelser uden skærpende omstændigheder. Dermed gives et klart signal om, at man ude på de enkelte virksomheder skal have fokus på, at arbejdsmiljøreglerne overholdes, og at der ikke sløses med sikkerheden. Det er dog samtidig vigtigt at fremhæve, at spørgsmålet om, hvilken bøde der skal udmåles i den enkelte sag, fortsat vil bero på domstolenes samlede vurdering af de konkrete omstændigheder i den pågældende sag.

Se i øvrigt pkt. 2.1. nedenfor.

Supplerende bestemmelser til reglerne om undersøgelsespåbud

Der er behov for, at Arbejdstilsynet får mulighed for at påbyde brug af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, indtil resultatet af et undersøgelsespåbud foreligger, hvis det vurderes, at arbejdet vil kunne indebære overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed og sundhed.

Se i øvrigt pkt. 2.2. nedenfor.

Justering af bygherrens pligter, herunder udpegning af og opgaver for koordinator m.v.

EU-Kommissionen har i åbningsskrivelse af 23. marts 2007 meddelt, at Rådets direktiv 92/57/EØF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser (byggepladsdirektivet) ikke er fuldt ud gennemført i dansk lovgivning.

Gennemførelsen af enkelte af direktivbestemmelserne kræver ændring af lov om arbejdsmiljø. EU-Kommissionen er underrettet om, at man forventer at have imødekommet Kommissionens bemærkninger med udgangen af 2008.

Se i øvrigt pkt. 2.3. – 2. 11. nedenfor.

Arbejdstilsynets adgang til at begrænse eller nedlægge forbud mod levering og/eller markedsføring af et personligt værnemiddel eller et teknisk hjælpemiddel

Implementering af Rådets direktiv 2006/42/EF om maskiner forudsætter, at der i loven skabes hjemmel til bl.a. at forbyde eller begrænse markedsføring af farlige maskiner samt maskiner, der ikke er CE-mærket korrekt.

Se i øvrigt pkt. 2.12. nedenfor.

Præcisering af hjemmel til at træffe afgørelser samt justering af betingelser for rådgivningspåbud, smiley-ordning og bøder

Med sigte på at styrke virksomhedernes forebyggende indsats blev der i 2005 dels indført mulighed for Arbejdstilsynet til at udstede påbud om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver (rådgivningspåbud), dels indført en smiley-ordning. Et andet forebyggende element i arbejdsmiljøloven er bøder, herunder skærpede bøder ved flere og/eller gentagne overtrædelser.

Som loven er formuleret, er det afgørende for Arbejdstilsynets anvendelse af disse muligheder, at tilsynet har udstedt påbud til virksomheden om at bringe en konstateret overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen i orden.

Arbejdsmiljøklagenævnet har i to afgørelser fastslået, at der ikke er grundlag for at træffe afgørelse i form af påbud til virksomheder, som har meddelt Arbejdstilsynet, at forholdet er bragt i orden, efter at Arbejdstilsynet har været på besøg, men inden Arbejdstilsynet har sendt påbuddet til virksomheden. Dermed undermineres den oven for beskrevne forebyggende indsats.

For at opretholde Arbejdstilsynets forebyggende indsats, lægges der med forslaget op til, at afgørelser, der alene konstaterer, at arbejdsmiljølovgivningen er overtrådt, bl.a. skal kunne indgå i grundlaget for udstedelse af rådgivningspåbud, tildeling af negative smiley'er og udmåling af skærpet straf.

Se i øvrigt pkt. 2.13. nedenfor.

Håndhævelse af EF-forordninger

Det forventes, at Det Europæiske Fællesskab (EF) i større grad vil anvende forordninger på arbejdsmiljøområdet fremover. Derfor er det nødvendigt at fastsætte regler, der gør det muligt at håndhæve sådanne forordninger.

Se i øvrigt pkt. 2.14. nedenfor.

Præcisering af klageregler

For at bringe arbejdsmiljølovens regler om klage over Arbejdstilsynets afgørelser om aktindsigt i fuld overensstemmelse med offentlighedslovens regler foreslås en præcisering af arbejdsmiljølovens klagebestemmelser.

Se i øvrigt pkt. 2.15. nedenfor.

Ajourføring af regler om tavshedspligt

Der er behov for at ajourføre arbejdsmiljølovens bestemmelse om tavshedspligt i forhold til straffelovens bestemmelser herom.

Se i øvrigt pkt. 2.16. nedenfor.

Arbejdstilsynets terminaladgang til SKAT's indkomstregister

Arbejdstilsynet har behov for at basere sine opgaver på aktuelle data. Sådanne data kan opnås via SKAT's indkomstregister. Arbejdstilsynets terminaladgang til indkomstregistret forudsætter, at der i loven skabes hjemmel hertil.

Se i øvrigt pkt. 2.17. nedenfor.

1.2. Den overordnede baggrund for lovforslaget

Med forslaget om en fordobling af bøder udmøntes et af de mest centrale elementer i den ulykkeshandlingsplan, som beskæftigelsesministeren fremlagde i januar 2008. Forslaget indeholder også implementering af EU-regler, dels implementering af byggepladsdirektivet på baggrund af åbningsskrivelse fra EU-Kommissionen, dels implementering af bestemmelser i det nye maskindirektiv. Derudover indeholder forslaget en række elementer, som har til formål at sikre en fortsat forebyggende arbejdsmiljøindsats, bl.a. ved at sikre, at Arbejdstilsynet har de nødvendige reaktionsmuligheder for at sikre de ansatte et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Dertil kommer forslag af mere ordensmæssig og teknisk karakter.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1. Fordobling af bøder for overtrædelser der har medført en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge (§ 1, nr. 19, 20 og 23)

2.1.1. Gældende ret

I 1990 indførtes fængsel i indtil ét år i strafferammen (L 380/1990). Denne skærpelse havde bl.a. til formål at understrege alvoren af overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, og at denne alvor i høj grad skulle komme til udtryk ved strafudmålingen. Desuden var formålet at hæve det generelle bødeniveau, således at bøderne blev mere mærkbare.

I 1992 (L 373/1992) blev der gennemført en generel forhøjelse af straffeniveauet for overtrædelser af arbejdsmiljøloven. Målet var at følge den ændring, der var sket på miljøområdet, således at arbejdsmiljølovgivningen ligeledes fik forhøjet strafferammen. Samtidigt blev der tilføjet skærpene og særligt skærpene omstændigheder, der skulle sikre et mere sikkert arbejdsmiljø for børn og unge samt bevirke, at det ikke kan betale sig at overtræde lovgivningen. Endvidere blev det indført som en skærpene omstændighed, at der er sket skade på liv eller helbred eller fare herfor. Denne beskyttelsesforanstaltning blev opstillet for at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Ved en lovændring i 1997 (L 379/1997) blev der gennemført endnu en forhøjelse af den generelle strafferamme i arbejdsmiljøloven, således at straffen blev hævet til fængsel i indtil to år, hvis overtrædelsen var begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, jf. den nugældende § 82, stk. 2. Formålet hermed var at opnå en mærkbar stigning i bødestrafen. Ved samme lejlighed blev området for skærpene omstændigheder udvidet, således at manglende efterkommelse af påbud blev tilføjet. Efter gældende retspraksis forhøjes en bøde for skærpene omstændigheder med 5.000 kr.

Efter § 82, stk. 4, betragtes det som en skærpene omstændighed ved straffens udmåling, hvis der 1) ved overtrædelsen er sket skade på liv eller helbred, eller fremkaldt fare herfor, 2) tidligere er afgivet påbud efter § 77, stk. 1 eller 2, for samme eller tilsvarende påbud, eller 3) der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre. Endvidere er det en særligt skærpene omstændighed, at der for unge under 18 år er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor, jf. § 82, stk. 5.

Er der begået mere end én overtrædelse, er der efter gældende ret praksis for fuldstændig kumulation. Tilsvarende betyder overtrædelse af mere end én skærpene omstændighed, at bøden forhøjes med henholdsvis 5.000 kr. og 10.000 kr. for hver overtrådt skærpene og særligt skærpene omstændighed.

Samtidig er der i retspraksis udstedt bøder, der er væsentligt højere end det etablerede bødeniveau i sager, hvor der har været en særlig grov, materiel overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

Sanktionen for overtrædelse af arbejdsmiljøloven er som udgangspunkt bøde. Der har endnu ikke været idømt frihedsstraf for overtrædelse af arbejdsmiljøloven, da denne straf kun kan anvendes for personer, og kun i få tilfælde har det været overvejet at anvende frihedsstraf. Frihedsstraf forudsættes fortsat kun anvendt ved meget grove overtrædelser.

2.1.2. Overvejelser

Med den foreslåede ændring af § 82, stk. 2, er det hensigten, at der sigtes mod en fordobling af det nuværende bødeniveau efter § 82, stk. 1, for overtrædelse af arbejdsmiljøloven, der har medført en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge, for derved at begrænse antallet af arbejdsulykker som følge af overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen.

Før anvendelse af den foreslåede bestemmelse kan finde sted, er det en betingelse, at den pågældende følge er indtrådt. Det er hensigten, at alle, der har pligter efter arbejdsmiljøloven, kan straffes.

Arbejdsgiveren har hovedansvaret for overholdelse af arbejdsmiljøloven, hvorfor størstedelen af straffesagerne er rettet mod arbejdsgivere. Arbejdsgiveren har dog med en lovændring i 2006 fået mulighed for straffrihed, hvis arbejdsgiveren har opfyldt alle sine forpligtelser, hvilket forventes at motivere arbejdsgiverne til at overholde arbejdsmiljøloven.

For så vidt angår personkredsen indebærer den foreslåede ændring af § 82, stk. 2, at den praksis, der anvendes over for persongrupper, der straffes efter § 82, stk. 1, tilsvarende finder anvendelse for den foreslåede § 82, stk. 2. Dermed opnås, at ansatte, der kommer til skade ved en arbejdsulykke, fortsat ikke straffes. Ligeledes bliver andre ansatte, der har medvirket til arbejdsulykken, ikke straffet, idet de som hidtil betragtes som pårørende. Arbejdsledere kan straffes for overtrædelse af § 82, stk. 2, hvis arbejdslederens overtrædelse har resulteret i en arbejdsulykke med alvorlig personskade eller døden til følge.

Bøderne for arbejdsulykker, der har medført alvorlig personskade eller haft døden til følge, gøres hermed væsentligt mere mærkbare og understreger samtidig den betydelige samfundsmæssige interesse i at forebygge risiko for ulykker gennem overholdelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Begrebet ”alvorlig personskade” kan omfatte amputationer, knoglebrud, sårskader eller ætsninger på store dele af kroppen, og forgiftninger. Definitionen baserer sig på Arbejdstilsynets praksis, og der er et vist sammenfald med strafferettens definition på legemsskade efter straffelovens § 246 om særlig grov vold. Det tilkommer domstolene ved en konkret vurdering af fastslå, om skaden er omfattet heraf.

Den skærpede straf skal markere områdets strafværdighed og dermed understrege, at samfundet ser med stor alvor på overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen. Det er hensigten, at strafstigningen vil få en præventiv virkning, således at arbejdsgiverne og andre, der har indflydelse på arbejdsmiljøet, får en klar motivation til at overholde arbejdsmiljøloven.

Som en konsekvens af den nu foreslåede § 82, stk. 2, hvorefter den maksimale straf ramme på to år nu skal angive en fordobling af ”grundbøderne” efter § 82, stk. 1, for overtrædelser, der har resulteret i dødsfald eller alvorlig personskade, er det nødvendigt at flytte overtrædelser, der er begået forsætligt eller groft uagtsomt, til § 82, stk. 4, som indeholder de skærpende omstændigheder.

De bødeforhøjelser, der gives efter § 82, stk. 4, er af samme størrelse, som de bøder, der hidtil er givet efter den nuværende § 82, stk. 2 (5.000 kr.). Forslaget om at flytte overtrædelser, der er begået forsætligt eller groft uagtsomt, til stk. 4, vil således medføre en lempelse i forhold til strafferammen, men ikke i forhold til bødeniveauet for overtrædelser, der begås forsætligt eller groft uagtsomt.

Det er hensigten, at § 82, stk. 4, nr. 1, alene skal anvendes i situationer, som ikke er omfattet af den foreslåede § 82, stk. 2, dvs. hvor overtrædelsen har medført mindre alvorlige helbredsskader. Hvis skaden er omfattet af den foreslåede § 82, stk. 2, kan der ikke ske en yderligere strafforhøjelse efter den foreslåede § 82, stk. 4, nr. 1 (men derimod godt efter stk. 4, nr. 2-4 og stk. 5).

2.1.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Forslaget indebærer, at straffen for overtrædelser, der har medført en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge, er bøde eller indtil to års fængsel. Hermed fordobles strafferammen for overtrædelser, der har medført ulykke med alvorlige personskader eller døden til følge.

Ved overtrædelser af arbejdsmiljøloven, der har resulteret i dødsfald eller alvorlig personskade, er det hensigten, at der sigtes mod en fordobling af de niveauer for bøder for overtrædelser af § 82, stk 1, ("grundbøder"), der er fastsat af domstolene for arbejdsgivere, således at bødeniveauet for materielle overtrædelser stiger fra 20.000 kr. til 40.000 kr. og for grove materielle overtrædelser stiger fra 40.000 kr. til 80.000 kr. Tilsvarende er det i disse situationer hensigten at fordoble det nuværende bødeniveau for andre persongrupper, der straffes efter den foreslåede § 82, stk. 2.

Der sigtes mod, at bødeniveauet for formelle overtrædelser og materielle overtrædelser, der ikke har medført alvorlig persontilskadekomst eller dødsfald, fortsat skal forblive på det nuværende niveau.

Overtrædelser, der har resulteret i arbejdsulykker med mindre personskader, vil efter den foreslåede ændring fortsat være omfattet efter § 82, stk. 4, nr. 1. Bøder efter den foreslåede § 82, stk. 2, kan ikke forhøjes med henvisning til den skærpende omstændighed i § 82, stk. 4, nr. 1.

Det er hensigten, at bødeniveauet for forhøjelser efter § 82, stk. 4 og 5 (skærpende og særligt skærpende omstændigheder) forsat skal bevares på det nuværende niveau.

Forslaget indebærer endvidere – som en konsekvens af den nu foreslåede § 82, stk. 2 - at overtrædelser, der begås forsætligt eller groft uagtsomt, tilføjes som en skærpende omstændighed, således at sådanne overtrædelser straffes på linje med andre skærpende omstændigheder i form af en forhøjelse af bøden.

Det er hensigten, at de fordoblede bøder for overtrædelser af den foreslåede § 82, stk. 2, skal kunne forhøjes, hvis der samtidig foreligger skærpende og/eller særligt skærpende omstændigheder.

Skematisk beskrivelse af situationer, hvor der med lovforslaget lægges op til en stigning i bødeniveauet:

Overtrædelse	Nuværende	Lovforslaget*
• Arbejdsgiver: Formelle overtrædelser, fx manglende arbejdspladsvurdering eller sikkerhedsorganisation	10.000	10.000
• Arbejdsgiver: Almindelige overtrædelser uden skærpende omstændigheder, fx ved manglende udluftning ved svejsning. I sager hvor der er ulykkesrisiko, fx ved manglende afskærmning af en rundsav, vil der blive udløst en tillæggsbøde, jf. nedenfor.	20.000	40.000
• Arbejdsgiver: Grove overtrædelser uden skærpende omstændigheder, fx når mange mennesker er udsat for farlige dampe	40.000	80.000
• Ansatte	1.000	2.000**
• Ansatte hvor arbejdsgiveren har overholdt almindelige pligter og ikke straffes	2.500	5.000**
• Arbejdsledere	2.000	4.000
• Tillæggsbøder for skærpende omstændigheder fx ved manglende efterkommelse af tidligere udstedte påbud og opnået eller tilsigtet opnået økonomisk fordel.	5.000	5.000
Udvides med forsætlige og groft uagtsomme overtrædelser	5.000	5.000

- Tillæggsbøder for særligt skærpende omstændigheder ved fare for eller skade på liv eller helbred for unge under 18 år 10.000 10.000

* De skraverede felter omfatter forhøjelse af bøder inden for de pågældende kategorier, hvor der er sket en ulykke med alvorlig personskade eller dødsfald.

** Ansatte, der kommer til skade ved en arbejdsulykke, straffes ikke. Andre ansatte, der har medvirket til arbejdsulykken, straffes ligeledes ikke, idet de som hidtil betragtes som pårørende.

Det er hensigten, at domstolene ved særligt grove overtrædelser stadig skal have mulighed for at idømme bøder, der falder uden for det etablerede bødeniveau for materielle overtrædelser. Efter gældende retspraksis har der i sådanne tilfælde ikke været idømt en bøde under 75.000 kr.

Ligeledes er det hensigten, at den gældende retspraksis for gentagelsesvirkning fortsat skal finde anvendelse. Det forventes, at gentagne overtrædelser af samme eller tilsvarende materielle bestemmelse, fx nedstyrtning, fortsat straffes efter samme regelgrundlag, som hidtil.

Det er dog samtidig vigtigt at fremhæve, at spørgsmålet om, hvilken bøde, der skal udmåles i den enkelte konkrete sag, fortsat vil bero på domstolenes samlede vurdering af de foreliggende omstændigheder i den enkelte sag.

2.2. Supplerende bestemmelser til reglerne om undersøgelsespåbud (§ 1, nr. 4 og 16)

2.2.1. Gældende ret

Der findes ikke i dag særlig hjemmel til, at Arbejdstilsynet i forbindelse med afgivelse af undersøgelsespåbud efter lovens § 21, stk. 1, kan bestemme, at der skal bruges nødvendige sikkerhedsforanstaltninger til arbejdets udførelse, indtil undersøgelsesresultatet foreligger, hvis det skønnes, at arbejdet vil kunne indebære en overhængende, betydelig fare for de ansatte.

Efter arbejdsmiljølovens § 81, stk. 3, 1. pkt., har klager over Arbejdstilsynets afgørelser opsættende virkning. Af § 81, stk. 3, 2. pkt. fremgår, i hvilke tilfælde klager ikke har opsættende virkning. Det gælder bl.a. klager over strakspåbud.

2.2.2. Overvejelser

I de situationer, hvor Arbejdstilsynet har afgivet påbud til arbejdsgiveren om at lade foretage undersøgelser, for at konstatere om arbejdsmiljøforholdene er forsvarlige, kan der være tale om udførelse af arbejde, der kan indebære overhængende, betydelige risici for de ansattes sikkerhed og sundhed.

Derfor er der behov for, at Arbejdstilsynet får mulighed for at påbyde brug af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, indtil undersøgelsesresultatet foreligger i de tilsynssituationer, hvor den tilsynsførende ikke fuldt ud kan vurdere den aktuelle faresituation ved det pågældende arbejde, men har konkret mistanke om, at der kan være en akut betydelig fare eller en overhængende, betydelig fare forbundet med det videre arbejde, hvis det fx viser sig at være asbest.

Formålet med Arbejdstilsynets mulighed for at give påbud i de beskrevne situationer forspildes, hvis klage over Arbejdstilsynets påbud tillægges opsættende virkning. Derfor bør klager over påbud i disse situationer ikke have opsættende virkning.

2.2.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 21, stk. 2, får Arbejdstilsynet beføjelse til at kunne påbyde brug af midlertidige, nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, indtil resultatet af et undersøgelsespåbud foreligger, hvis det ud fra et konkret skøn vurderes, at arbejdet vil kunne indebære en overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige arbejdsmiljøforhold.

Den foreslåede bestemmelse har til hensigt at sikre, at de ansatte, der udfører arbejdet, ikke udsættes for fare i undersøgelsesperioden, hvis det rent faktisk viser sig, at der er tale om farligt arbejde.

Med den foreslåede ændring af § 81, stk. 3, præciseres det, at klager over afgørelser efter den foreslåede § 21, stk. 2, ikke har opsættende virkning, når en virksomhed klager over Arbejdstilsynets påbud om at anvende sikkerhedsforanstaltninger, indtil resultatet af et undersøgelsespåbud foreligger.

Påbud om brug af sikkerhedsforanstaltninger efter den foreslåede bestemmelse er ikke omfattet af smiley-ordningen, da der ikke på dette tidspunkt er konstateret en overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

2.3. Justering af den nedre grænse for bygherrens pligter (§ 1, nr. 5)

2.3.1. Gældende ret

§ 37, stk. 1, er formuleret således, at pligten for en bygherre til at planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed aktualiseres ved bygge- og anlægs-virksomhed af en vis størrelse, hvor flere arbejdsgivere udfører arbejde på samme arbejdssted. Der er ikke i loven fastsat en bestemt talmæssig grænse for antal ansatte på byggeriet, men det følger af bemærkningerne til lov nr. 331 af 16. maj 2001, at der er forudsat en grænse på 10 personer.

Grænsen på de 10 personer, som er fastsat i de administrative regler, udgør sammen med kravet om mindst to arbejdsgivere aktuelt den nedre grænse for, hvornår bygherrens pligter indtræder.

2.3.2. Overvejelser

For at gennemføre byggepladsdirektivets bestemmelser i dansk ret er det nødvendigt at ophæve grænsen på 10 personer som betingelse for, hvornår bygherrens pligter til koordinering m.v. indtræder, idet direktivet ikke giver mulighed for at fravige koordineringspligten m.v. afhængig af hvor mange ansatte, der er beskæftiget på byggepladsen.

Alle bygherrer skal således fremover have pligt til at planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltninger til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed, når der er flere arbejdsgivere beskæftiget på arbejdsstedet.

2.3.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 37, stk. 1, udgår formuleringen ”af en vis størrelse” af bestemmelsen, således at det ikke længere er antallet af personer på byggepladsen, men alene kravet om flere arbejdsgivere på byggepladsen, der afgør, hvorvidt bygherrens pligter indtræder. Hermed bringes reglerne i overensstemmelse med direktivets krav.

Da der er stor forskel på, hvor omfattende og komplicerede byggerier kan være, er det intentionen at indføre differentierede krav til, hvordan bygherren kan opfylde denne forpligtigelse, i den bekendtgørelse, der skal udmønte loven.

Ændringen skal ses i sammenhæng med forslaget om at indsætte en bemyndigelsesbestemmelse (den foreslåede § 37, stk. 3), hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår bygherrens pligter indtræder.

2.4. Bygherrens pligt til at udarbejde og vedligeholde en plan for sikkerhed og sundhed for byggepladsen (§ 1, nr. 6)

2.4.1. Gældende ret

Der er i dag alene et krav om, at bygherren skal udarbejde en plan for sikkerhed og sundhed, inden byggepladsen etableres.

2.4.2. Overvejelser

Det er nødvendigt for gennemførelsen i dansk ret af bestemmelser i byggepladsdirektivet, at der stilles krav om, at bygherrens koordinator skal udarbejde og vedligeholde planen for sikkerhed og sundhed.

2.4.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 37, stk. 2, nr. 2, får beskæftigelsesministeren bemyndigelse til at fastsætte regler, hvor det i overensstemmelse med direktivet vil blive præciseret, at bygherrens koordinator skal udarbejde og vedligeholde en plan for sikkerhed og sundhed.

Direktivets bestemmelser om udarbejdelse af en plan for sikkerhed og sundhed kan fraviges efter høring af arbejdsmarkedets parter, medmindre der er tale om særligt farligt arbejde.

2.5. Bygherrens pligt til at koordinere foranstaltninger i projekteringsfasen samt i byggeriets udførelsesfase (§ 1, nr. 7)

2.5.1. Gældende ret

Der er ikke i dag krav om, at bygherren skal koordinere i byggeriets projekteringsfase.

Bygherrens koordinator har i dag alene til opgave at koordinere de foranstaltninger, der skal træffes til fremme af sikkerhed og sundhed i fællesområderne, medens arbejdet er i gang. Koordineringen skal under gennemførelsen af byggeriet foregå ved sikkerhedsmøderne og ved personlig kontakt på arbejdsstedet.

2.5.2. Overvejelser

Det er nødvendigt for gennemførelse i dansk ret af bestemmelser i byggepladsdirektivet at kunne stille nærmere krav til bygherrens koordinering i byggeriets projekteringsfase.

2.5.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 37, stk. 2, nr. 3, bemyndiges beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om de opgaver, som bygherrens koordinator har i byggeriets projekteringsfase.

I projekteringsfasen skal bygherrens koordinator bl.a. koordinere, at de ansvarlige for projekteringen af byggeprojektet (de projekterende) i forbindelse med de opgaver, de allerede i dag udfører, tager hensyn til de generelle principper i direktiv 89/391/EØF (Rammedirektivet), navnlig i forbindelse med:

- Arkitektoniske, tekniske og/eller organisatoriske valg med henblik på at planlægge de forskellige arbejdsfaser, som skal udføres samtidig eller efter hinanden

- Vurdering af den periode, som skal afsættes til udførelse af de forskellige arbejder eller arbejdsfaser.

Der er med forslaget ikke tilsigtet en ændring af de opgaver, som den projekterende har efter de nugældende regler.

Med forslaget bemyndiges beskæftigelsesministeren til – i overensstemmelse med byggepladsdirektivet – at fastsætte nærmere regler om de koordineringsopgaver, som bygherrens koordinator skal varetage.

Ved gennemførelsen af de nærmere regler i bekendtgørelser som følge af byggepladsdirektivet, vil der under hensyntagen til direktivets minimumskrav være mulighed for at differentiere de krav, der stilles til bygherren om koordinering og opfølgning.

Større byggepladser vil typisk være mere komplicerede, da de ofte har flere specielle og fagspecifikke detailprojekteringer, fx tekniske installationer, hvorfor der her vil blive stillet større krav til koordineringen af sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen end på mindre byggerier.

Der er ikke efter direktivet krav til, hvem bygherren må udpege til at være koordinator, når blot vedkommende har de fornødne kvalifikationer og udfører de opgaver, der ligger i funktionen. Det skal understreges, at koordinator ikke er en udefineret rolle i virksomheden, men en person, som på vegne af virksomheden – bygherren – udfører koordinatoropgaverne, hvad enten det er bygherren selv som person, en ansat hos denne eller en ansat i fx den projekterende virksomhed.

Det skal ligeledes understreges, at bygherren ikke fritages for ansvar efter arbejdsmiljølovgivningen ved udpegningen af en koordinator.

Endelig skal det bemærkes, at der ikke stilles formkrav til fx de møder, der er nødvendige. Disse kan fx godt afholdes virtuelt, hvis formålet med mødet opfyldes på denne måde.

2.6. Koordinators kvalifikationer (§ 1, nr. 7)

2.6.1. Gældende ret

Efter de gældende regler stilles der et formelt krav om, at en koordinator skal have en uddannelse i sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål.

2.6.2. Overvejelser

Som følge af nye krav om større gennemskuelighed i de nationale uddannelseskrav af hensyn til andre landes EU-borgere, og som følge af muligheden for anerkendelse af realkompetence i forhold til gennemførelse af bl.a. en arbejdsmarkedsuddannelse, jf. lov nr. 556 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v.) er der behov for at ændre kravet om ”uddannelse” til et krav om ”fornødne kvalifikationer”.

2.6.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 37, stk. 2, nr. 4, skabes grundlag for, at Undervisningsministeriets nye regler for fastsættelse af kvalifikationskrav kan overholdes, idet kravet om en formel uddannelse for at kunne varetage opgaven som koordinator erstattes af kravet om besiddelse af de fornødne kvalifikationer.

Med forslaget bevares endvidere muligheden for, at kravene til koordinators kvalifikationer kan differentieres. Der vil således kunne fastsættes samme eller skærpede krav til koordinatorene på store byggepladser, som der er i dag, mens der på mindre byggepladser vil være mulighed for at stille krav svarende til et antal års erfaring med arbejde i bygge-anlægsbranchen, en håndværksmæssig uddannelse eller lignende.

2.7. Udpegning af en koordinator også i projekteringsfasen (§ 1, nr. 7)

2.7.1. Gældende ret

I dag skal der alene ske en koordinering af foranstaltninger til fremme af sikkerhed og sundhed for ansatte på byggepladser i forbindelse med selve gennemførelsen af byggeriet.

I projekteringsfasen stilles der i dag en række krav til den projekterende, men ikke til bygherren.

Bygherren har pligt til at udpege en koordinator, der på bygherrens vegne varetager koordineringen af sikkerhedsarbejdet under gennemførelsen af bygge- og anlægsopgaven. Koordinators opgaver består i at koordinere de foranstaltninger, der træffes til fremme af sikkerhed og sundhed i fællesområderne.

2.7.2. Overvejelser

Det er nødvendigt for gennemførelsen i dansk ret af bestemmelser i byggepladsdirektivet, at der stilles krav om udpegning af én eller flere koordinatorene for sikkerhed og sundhed allerede under udarbejdelsen af byggeprojektet for byggepladser, hvor flere virksomheder er til stede.

I projekteringsfasen fastlægger den projekterende efter gældende regler, hvordan byggeopgaven skal løses og her lægges rammerne for gennemførelsen af byggeriet. I projekteringsfasen udarbejdes beskrivelser, der redegør for krav til materialer og for forløbet, herunder rækkefølgen, i byggeprocessen. Formålet med bygherrens koordinering i projekteringsfasen er, at denne så tidligt som muligt skal medvirke til – sammen med den projekterende – at sikre effektive foranstaltninger til forebyggelse af sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer på byggepladsen.

2.7.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Den foreslåede § 37, stk. 2, nr. 4, indebærer, at bygherren – i overensstemmelse med byggepladsdirektivet – skal udpege en koordinator til at varetage opgaver vedrørende sikkerhed og sundhed allerede i projekteringsfasen.

Ifølge direktivet skal koordinatoren under udarbejdelsen af byggeprojektet i nødvendigt omfang koordinere arbejdet med ovennævnte beskrivelser om krav til materialer m.v., udarbejde eller sørge for, at der bliver udarbejdet en plan for sikkerhed og sundhed allerede i projekteringsfasen, samt udarbejde en journal, der indeholder en liste over de emner vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder.

Bestemmelsen hænger sammen med forslaget i pkt. 2.10, der bemyndiger ministeren til at stille krav om udarbejdelse af en journal.

2.8. Bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvornår bygherres pligter indtræder (§ 1, nr. 8)

2.8.1. Gældende ret

Der henvises til afsnit 2.4. om justering af den nedre grænse for bygherrens pligter.

2.8.2. Overvejelser

Da grænsen for, hvornår bygherren har pligt til at planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed, ikke fremover vil kunne udledes af § 37, stk. 1, er det fundet nødvendigt at give beskæftigelsesministeren bemyndigelse til at fastsætte de nærmere rammer for, hvornår bygherrens pligter indtræder.

2.8.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 37, stk. 3, får beskæftigelsesministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvornår en bygherres pligter til at planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed indtræder.

Forslaget gør det muligt at imødekomme Kommissionens bemærkninger.

Bestemmelsen tænkes på nuværende tidspunkt udnyttet til at præcisere, at reglerne gælder, så snart der er to arbejdsgivere beskæftigede på en byggeplads. Dette er i overensstemmelse med det nuværende byggepladsdirektiv.

Bestemmelsen er imidlertid fremtidssikret, så der tages højde for eventuelle senere ændringer af direktivet. Der vil således i forbindelse med sådanne ændringer administrativt kunne fastsættes bestemmelser om rammerne for bygherrens pligter.

2.9. Bygherrens dokumentation af koordinators kvalifikationer (§ 1, nr. 8)

2.9.1. Gældende ret

I dag kan Arbejdstilsynets medarbejdere – som led i tilsynets udøvelse – kræve tilgængelig dokumentation udleveret, herunder tilgængelig dokumentation for, at koordinator har den fornødne viden om og de fornødne kvalifikationer til at varetage opgaven som koordinator.

2.9.2. Overvejelser

Det findes hensigtsmæssigt at bemyndige ministeren til at fastsætte samme dokumentationskrav til bygherren i forhold til koordinators viden og kvalifikationer, som gælder for arbejdsgiveren i forhold til de ansattes kvalifikationer. Pligten til at fremvise dokumentation for viden og kvalifikationer, når Arbejdstilsynets medarbejdere anmoder om det – uanset om dokumentationen er tilgængelig eller ej – bør således også gælde for en bygherre.

2.9.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede nye bestemmelse i § 37, stk. 4, bemyndiges beskæftigelsesministeren til at fastsætte regler om, at bygherren efter anmodning skal dokumentere over for Arbejdstilsynet, at koordinator har den fornødne viden om og de fornødne kvalifikationer til at varetage koordineringen i projektfasen samt under opførelsen af byggeriet. Der er intet i vejen for, at dokumentationen kan foreligge elektronisk.

2.10. Bygherrens pligt til at udarbejde og tilpasse en journal over de emner, der bør tages hensyn til i forbindelse med fremtidige arbejder (§ 1, nr. 9)

2.10.1. Gældende ret

Bestemmelsen er ny. Der stilles således ikke i dag krav til bygherren om at udarbejde og tilpasse en journal over de emner, der bør tages hensyn til i forbindelse med fremtidige arbejder. En sådan forpligtelse ligger i dag hos den projekterende.

Af byggepladsdirektivets artikel 5, litra C, fremgår, at koordinator i forbindelse med udarbejdelse af byggeprojektet ”udarbejder en journal, som er tilpasset bygværkets karakteristika, og som indeholder en liste over de emner vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder”.

2.10.2. Overvejelser

Bestemmelsen skal sikre gennemførelsen af byggepladsdirektivet.

Opgaven med at udarbejde journalen skal ifølge byggepladsdirektivet hvile på den/de koordinører, som bygherren har udpeget til at forestå koordineringen i projekteringsfasen. Den/ de koordinører, som bygherren har udpeget til at forestå koordineringen, mens byggeriet bliver opført, skal herefter foretage eventuelle tilpasninger af journalen, efterhånden som arbejdet skrider frem, og eventuelle ændringer foretages.

Kravet til bygherren skal ses i sammenhæng med det krav, der hviler på den projekterende ifølge bekendtgørelse nr. 574 af 21. juni 2001 om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø, hvorefter den projekterende har pligt til som en del af projekt materialet at levere en beskrivelse af bygningens eller anlæggets karakteristika (konstruktion, udformning, foreskrevne materialer m.v.), i det omfang det har betydning for sikkerheden og sundheden ved arbejde med vedligeholdelse eller reparation af den pågældende bygning eller anlæg. Den projekterendes beskrivelse skal herunder indeholde en liste over de særlige forhold, der skal iagttages i relation til sikkerheden og sundheden ved sådanne fremtidige arbejder.

Journalen skal udarbejdes i det omfang, der er emner vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder. Det vurderes dog umiddelbart, at dette vil være sjældent på små byggepladser, da man ofte her vil have valgt standardløsninger.

2.10.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Efter den foreslåede § 37, stk. 7, får beskæftigelsesministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om bygherrens pligt til at udarbejde en journal over de emner vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder. Herved kan nationale bestemmelser fastsættes i overensstemmelse med direktivets krav.

2.11. Arbejdsgivernes pligt til at medvirke til, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering virker efter hensigten (§ 1, nr. 1, 3 og 17)

2.11.1. Gældende ret

Ifølge arbejdsmiljølovens § 20 har arbejdsgiverne pligt til at samarbejde om at skabe sikre og sunde arbejdsforhold for alle beskæftigede på arbejdssteder, hvor flere arbejdsgivere lader arbejde udføre. Arbejdsgiverne har hertil ifølge lovens § 38, stk. 1, hver især pligt til at sørge for, at der sker en sådan

planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

2.11.2. Overvejelser

Det følger ikke af den gældende lov, at arbejdsgiverne skal indrette sig efter eller tage hensyn til den planlægning, afgrænsning og koordinering, som bygherren har pligt til at gennemføre efter lovens § 37. Det er heller ikke ved bemyndigelsesbestemmelser i loven angivet, at der kan fastsættes nærmere regler om arbejdsgivernes pligt til at medvirke til, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering virker efter hensigten, herunder hvordan arbejdsgiverne skal tage hensyn til de anvisninger, der kommer fra bygherrens koordinatore.

Det er nødvendigt for gennemførelsen i dansk ret af byggepladsdirektivet, at der fastsættes regler om arbejdsgivernes pligter i forhold til bygherren, og at der skabes bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om arbejdsgivernes pligter i forhold til bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering herunder, hvordan arbejdsgiverne skal tage hensyn til anvisninger fra koordinatorene.

2.11.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 20 a tydeliggøres og præciseres det i overensstemmelse med byggepladsdirektivet, at arbejdsgivere og selvstændige uden ansatte har pligt til at medvirke til, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering virker efter hensigten herunder bl.a., at arbejdsgiverne skal give bygherren de oplysninger, som bygherren skal have for at kunne planlægge og koordinere arbejdet på byggepladsen.

Med forslaget får beskæftigelsesministeren endvidere bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om arbejdsgivernes pligter i relation til bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering. I overensstemmelse med byggepladsdirektivet forventes bemyndigelsen udmøntet således, at der fastsættes regler om, at arbejdsgiverne skal tage hensyn til anvisninger fra bygherrens koordinatore.

2.12. Hjemmel til at begrænse eller nedlægge forbud mod levering og/eller markedsføring af personligt værnemiddel eller et teknisk hjælpemiddel (§ 1, nr. 12)

2.12.1. Gældende ret

Efter arbejdsmiljølovens § 77, stk. 3, har Arbejdstilsynet hjemmel til at påbyde, at den, der har leveret eller markedsført bl.a. et teknisk hjælpemiddel, som anvendt i overensstemmelse med dets bestemmelse alligevel viser sig at frembyde fare for sikkerhed eller sundhed, skal træffe de nødvendige foranstaltninger til afværgelse heraf. Det kan i den forbindelse påbydes, at levering eller markedsføring standses, eller at det tekniske hjælpemiddel tilbagekaldes fra markedet.

2.12.2. Overvejelser

Det nye maskindirektiv er et totalharmoniseringsdirektiv og indeholder en række nye tiltag og ændringer i forhold til det gældende maskindirektiv (98/37/EF). Langt de fleste af disse tiltag og ændringer er der hjemmel i arbejdsmiljøloven til at implementere via en bekendtgørelse, men det vurderes, at implementeringen af to af direktivets bestemmelser nødvendiggør en ændring af arbejdsmiljøloven.

Ifølge artikel 9 i det nye maskindirektiv kan EU-Kommissionen anmode alle medlemsstaterne om at forbyde eller begrænse markedsføringen af tekniske hjælpemidler, med samme tekniske karakteristika som tekniske hjælpemidler, der frembyder fare, eller underkaste sådanne tekniske hjælpemidler særlige

betingelser. Dette markedsføringsforbud vil dermed ikke altid kun rette sig mod én bestemt maskine af ét bestemt fabrikat, men kan rette sig mod samtlige maskiner, som har den samme risiko som følge af de tekniske karakteristika. Det gælder også, selvom den potentielt farlige maskintype endnu ikke er markedsført i Danmark.

Ligeledes kan EU-Kommissionen anmode medlemsstaterne om, at markedsføringen af tekniske hjælpemidler med tekniske karakteristika, der udgør en risiko som følge af mangler ved en harmoniseret standard, forbydes eller begrænses, eller at maskinen underkastes særlige betingelser.

Ifølge direktivets artikel 17 påhviler der medlemsstaterne en forpligtigelse til at reagere, hvis en maskine ikke er CE-mærket efter reglerne herom. I de tilfælde fastslår direktivet, at medlemsstaterne skal begrænse eller forbyde markedsføringen af maskinen samt kræve den trukket tilbage fra markedet.

Da direktivet således er mere vidtgående end arbejdsmiljølovens § 77, stk. 3, er det nødvendigt at ændre arbejdsmiljøloven.

2.12.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 77, stk. 4, får Arbejdstilsynet mulighed for at gribe ind og forbyde eller begrænse markedsføring og /eller levering af et teknisk hjælpemiddel med samme tekniske karakteristika, som et teknisk hjælpemiddel, der frembyder fare, selvom det tekniske hjælpemiddel endnu ikke er leveret eller markedsført i Danmark. Arbejdstilsynet får samme mulighed for at gribe ind over for tekniske hjælpemidler, der har tekniske karakteristika, der udgør en risiko som følge af mangler i en harmoniseret standard.

Arbejdstilsynets mulighed for at gribe ind i denne sammenhæng vil som følge af maskindirektivet udelukkende blive aktuel, såfremt Kommissionen efter høring af medlemsstaterne og de berørte parter har meddelt, at den vil anmode medlemslandene om at forbyde eller begrænse markedsføring af maskiner, der udgør en risiko som følge af deres tekniske karakteristika, eller anmode om at sådanne maskiner underkastes særlige betingelser.

Desuden får Arbejdstilsynet med den foreslåede § 77, stk. 5, mulighed for at påbyde, at markedsføring og/eller levering af et teknisk hjælpemiddel med en CE-mærkning, der er i strid med reglerne herom i direktivet, ikke iværksættes eller stoppes.

Forslaget skal bl.a. medvirke til at sikre, at det nye maskindirektiv implementeres korrekt. Forslaget skal desuden danne grundlag for, at denne pligt præciseres, bl.a. på området for elevatorer og trykbærende udstyr.

Da Arbejdstilsynet efter forslaget også kan påbyde, at markedsføring og/eller levering af personlige værnemidler forbydes eller begrænses, når de er mærket i strid med reglerne om CE-mærkning, herunder når der er undladt påkrævet mærkning, er der med forslaget taget højde for kommende direktiver og beslutninger fra Kommissionen herom.

2.13. Præcisering af hjemmel til at træffe afgørelser samt justering af betingelser for rådgivningspåbud, smiley-ordning og bøder (§ 1, nr. 11, 13, 14 og 21)

2.13.1. Gældende ret

Efter arbejdsmiljøloven har Arbejdstilsynet direkte hjemmel til at træffe en række forskellige typer af afgørelser, når der konstateres forhold i strid med arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet kan fx afgive påbud med frist, strakspåbud, forbud m.v. Adgangen til at træffe en afgørelse, der alene konstaterer, at der er sket en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, er forudsat i en række bestemmelser i arbejdsmiljøloven. Yderligere ligger adgangen hertil i forlængelse af Arbejdstilsynets tilsynsforpligtelse i § 72, stk. 1, nr.6.

Efter § 77 a, stk. 1, kan Arbejdstilsynet påbyde, at modtageren af påbud skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på at styrke det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden (rådgivningspåbud).

Smiley-ordningen er en udmøntning af § 78 a, stk. 1, hvorefter beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af den enkelte virksomheds arbejdsmiljø ved navns nævnelse på grundlag af resultatet af tilsynet, herunder om offentliggørelse af de arbejdsmiljøproblemer, der ligger til grund for Arbejdstilsynets afgørelser. En negativ gul smiley bliver således tildelt en virksomhed, hvis virksomheden har modtaget et påbud om, at en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal bringes i orden straks eller inden en frist. Den negative røde smiley tildeles, når Arbejdstilsynet i forbindelse med et tilsynsbesøg har afgivet forbud eller påbud om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Efter § 82, stk. 4, nr. 2, betragtes det ved udmåling af straf som en skærpende omstændighed, at der tidligere er afgivet påbud efter § 77, stk. 1 eller 2, for det samme eller tilsvarende forhold.

Alle de nævnte bestemmelser skal ses i sammenhæng med lovens § 77, stk. 1, som fastsætter, at Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, skal bringes i orden straks eller inden en frist.

Som loven er formuleret, er det således afgørende for Arbejdstilsynets anvendelse af rådgivningspåbud, negativ smiley og skærpet straf, at Arbejdstilsynet har udstedt påbud til virksomheden om at bringe en konstateret overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen i orden.

Hidtil har Arbejdstilsynet anvendt afgørelsestypen påbud i de tilfælde, hvor virksomheden har meddelt Arbejdstilsynet, at forholdet er bragt i orden, inden tilsynet som opfølgning på et tilsynsbesøg har sendt påbuddet til virksomheden. Hvis Arbejdstilsynet finder, at virksomheden har løst problemet, oplyses det i påbuddet, at virksomheden ikke skal melde yderligere tilbage. Påbud tjener dermed som dokumentation for de konstaterede overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen.

Arbejdsmiljøklagenævnet har imidlertid i to afgørelser fastslået, at der ikke er grundlag for at træffe afgørelse i form af påbud i disse situationer.

2.13.2. Overvejelser

I lyset af Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser anses det for hensigtsmæssigt, at Arbejdstilsynets beføjelse til at træffe afgørelse om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen præciseres i loven.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser har desuden haft konsekvenser for følgende reaktionstyper, som alle indgår i den forebyggende indsats på arbejdsmiljøområdet:

- Arbejdstilsynets mulighed for at afgive påbud om brug af en autoriseret rådgiver (rådgivningspåbud)

- Smiley-ordningen
- Bøder.

Rådgivningspåbud og smiley-ordningen blev indført i 2005 for at styrke virksomhedernes forebyggende indsats. Rådgivningen skal ikke alene fokusere på at løse det konkrete problem, der er konstateret nu og her, men også sikre, at der ikke opstår lignende problemer i fremtiden. Det gælder, uanset om rådgivningspåbuddet er begrundet i komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, mange arbejdsmiljøproblemer *eller* gentagne arbejdsmiljøproblemer. Smiley-ordningen har til formål at synliggøre virksomhedernes arbejdsmiljø og motivere virksomhederne til at arbejde frem mod og fastholde en høj arbejdsmiljøstandard. Arbejdstilsynets mulighed for at give skærpede bøder ved flere eller gentagne overtrædelser har også et forebyggende sigte.

Konsekvensen af Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser er, at Arbejdstilsynet ikke kan træffe afgørelse i form af påbud over for en virksomhed, som har bragt en overtrædelse i orden, inden tilsynet har sendt påbud herom til virksomheden. Det betyder, at den pågældende overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen ikke kan danne grundlag for

- rådgivningspåbud - hverken i sig selv (ved ”alvorlige og komplekse” overtrædelser) eller i kombination med andre overtrædelser (”mange påbud” eller ”gentagne overtrædelser”),
- en negativ rød eller gul smiley, som udløses af påbud eller rådgivningspåbud, eller
- udmåling af skærpet straf, da skærpet straf forudsætter, at overtrædelsen kan ses i sammenhæng med et tidligere påbud vedrørende samme eller tilsvarende overtrædelse.

De ovennævnte forebyggende elementer bliver dermed svækket, og det bør derfor gennem en lovændring sikres, at overtrædelser i den nævnte situation kan indgå i grundlaget for henholdsvis rådgivningspåbud, negative smiley’er og skærpet straf.

Det afgørende for anvendelsen af disse muligheder vil herefter være, at Arbejdstilsynet har truffet afgørelse om, at arbejdsmiljølovgivningen er overtrådt. Ændringen muliggør, at det forebyggende sigte med rådgivningspåbud, smiley-ordningen og udmåling af skærpet straf i fuldt omfang fastholdes.

2.13.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede ændring vil Arbejdstilsynets beføjelse til at træffe afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen blive præciseret i lovens § 77, stk. 1. I alle typer afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, som er anvendt af Arbejdstilsynet, er det forholdene på konstateringstidspunktet, der vil blive lagt til grund. Med lovændringen vil det blive tydeliggjort, at det afgørende ved anvendelsen af tilsynets reaktionsmuligheder er overtrædelsen af arbejdsmiljølovgivningen.

Det foreslås i forlængelse heraf at justere betingelserne for anvendelse af rådgivningspåbud efter § 77 a, stk. 1, tildeling af negativ smiley efter § 78 a, stk. 1, og anvendelse af skærpet straf efter § 82, stk. 4, nr. 2, ved tidligere konstaterede overtrædelser af samme eller tilsvarende forhold. Anvendelsen af disse reaktionsmuligheder vil herefter være betinget af, at Arbejdstilsynet har truffet afgørelse om, at arbejdsmiljølovgivningen er overtrådt.

2.14. Håndhævelse af EF-forordninger (§ 1, nr. 2 og 18)

2.14.1. Gældende ret

Der er ikke i dag hjemmel til at håndhæve EF-forordninger på arbejdsmiljøområdet.

2.14.2. Overvejelser

Det forventes, at Det Europæiske Fællesskab (EF) i større grad vil anvende forordninger på arbejdsmiljøområdet. Der skal derfor skabes hjemmel til at fastsætte de nødvendige regler om håndhævelse af forordninger.

2.14.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede § 4 a får beskæftigelsesministeren mulighed for administrativt at fastsætte regler om håndhævelsen af EF-forordninger, der vedrører forhold omfattet af lov om arbejdsmiljø. Desuden gives der mulighed for, at der kan straffes efter lov om arbejdsmiljø for overtrædelse af EF-forordninger, der vedrører forhold omfattet af lov om arbejdsmiljø.

2.15. Præcisering af klageregler (§ 1, nr. 17)

2.15.1. Gældende ret

Arbejdsmiljøklagenævnet er oprettet pr. 1. januar 1999 med lov nr. 379 af 10. juni 1997, jf. arbejdsmiljølovens §§ 81 og 81a.

Af bemærkningerne til L 259 af 7. maj 1997 (vedtaget som L 379/1997) følger, at Arbejdsmiljøklagenævnet bliver eneste klageinstans for afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i medfør af arbejdsmiljøloven, herunder forvaltningsretlige spørgsmål, som knytter sig hertil.

Herudover følger det af lovbemærkningerne, at klager over Arbejdstilsynets afgørelser, som udelukkende angår forvaltningsretlige spørgsmål, som fx klager over personalets optræden m.v. og sagsbehandlingen, ikke forelægges for Arbejdsmiljøklagenævnet, men behandles af beskæftigelsesministeren (Beskæftigelsesministeriets departement).

I medfør af arbejdsmiljølovens regler om klageadgang og de omtalte lovbemærkninger er der siden Arbejdsmiljøklagenævnets oprettelse i 1999 udmøntet en praksis, hvorefter beskæftigelsesministeren er sidste administrative klageinstans for Arbejdstilsynets afgørelser om afslag i aktindsigt i sager, hvor Arbejdstilsynet har truffet en materiel afgørelse i henhold til arbejdsmiljøloven, og hvor der *ikke* samtidig er klaget over Arbejdstilsynets materielle afgørelse til Arbejdsmiljøklagenævnet.

Klager over aktindsigt, som er fremsat i tilknytning til klage over Arbejdstilsynets materielle afgørelse, er hidtil blevet behandlet af Arbejdsmiljøklagenævnet, men ikke som formandsafgørelser.

2.15.2. Overvejelser

Efter offentlighedslovens § 15, stk. 2, kan afgørelser om aktindsigtsspørgsmål påklages særskilt til den myndighed, som er klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, begæringen om aktindsigt vedrører.

Formålet med den foreslåede præcisering af § 81 a er at bringe arbejdsmiljølovens regler om klageadgang over afgørelser om aktindsigt i fuld overensstemmelse med offentlighedslovens regler om klage over afgørelser om aktindsigt.

2.15.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med forslaget samles behandlingen af klager over Arbejdstilsynets afgørelser om aktindsigt i sager, hvori Arbejdstilsynet har truffet afgørelse efter arbejdsmiljøloven, i Arbejdstilsynets klagenævnet som den eneste administrative klageinstans.

Forslaget indebærer, at det er formanden for Arbejdstilsynets klagenævnet eller dennes stedfortræder, der fremover tillægges kompetence til at behandle klager af den nævnte karakter, uanset om klage over afslag på aktindsigt fremsættes isoleret eller i tilknytning til en klage over afgørelse truffet af Arbejdstilsynet efter arbejdsmiljøloven. Baggrunden herfor er, at der er tale om rene forvaltningsretlige afgørelser, der ikke – som andre klager over Arbejdstilsynets afgørelser truffet efter arbejdsmiljøloven - fordrer en særlig arbejdsmiljøfaglig viden.

Beskæftigelsesministeren vil som hidtil og som en naturlig følge af de almindelige principper om administrativ rekurs fortsat være sidste administrative klageinstans for andre klager over Arbejdstilsynets afgørelser om aktindsigt efter offentlighedsloven i sager, hvor der *ikke* er tale om afgørelser efter arbejdsmiljøloven. Et eksempel herpå kan være en klage over Arbejdstilsynets afgørelse truffet i medfør af offentlighedsloven om afslag på aktindsigt i en korrespondance eller materiale i øvrigt, som ikke indeholder en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet efter arbejdsmiljøloven.

Beskæftigelsesministeren vil endvidere fortsat være klageinstans for øvrige klager over Arbejdstilsynets afgørelser, der udelukkende angår forvaltningsretlige spørgsmål, som fx klager over personalets optræden, procesledende beslutninger m.v.

2.16. Udvidelse af henvisning til straffelovens regler om tavshedspligt (§ 1, nr. 15)

2.16.1. Gældende ret

I arbejdsmiljølovens § 79, stk. 1, henvises der til straffelovens § 152 og § 152 b, stk. 1. Myndigheder og personer, der udøver opgaver inden for arbejdsmiljøområdet, er underlagt straffelovens almindelige regler om tavshedspligt. Dette gælder ligeledes enhver, der bistår disse.

2.16.2 Overvejelser

Der er efter udformningen af arbejdsmiljølovens § 79 kommet flere bestemmelser til i straffeloven, vedrørende tavshedspligt. I de fleste andre sammenlignelige love henvises der til samtlige bestemmelser i straffeloven om tavshedspligt.

Formålet med den foreslåede ændring af § 79, stk. 1, er, at bestemmelsen skal omfatte alle straffelovens bestemmelser om tavshedspligt og derved bringe arbejdsmiljøloven § 79 i overensstemmelse med tilsvarende bestemmelser i sammenlignelig lovgivning.

2.16.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede ændring af § 79 vil det være muligt at anvende alle straffelovens bestemmelser om tavshedspligt over for personer, der løser opgaver inden for arbejdsmiljøområdet, samt over for personer, der bistår disse.

Den foreslåede henvisning indebærer, at der er hjemmel til at straffe medhjælpere til den, der bryder sin tavshedspligt, samt den, der udnytter en andens brud på sin tavshedspligt. Endelig sikres med henvisningen til straffelovens § 152 f, at straffelovens regler om påtale i sager om brud på tavshedspligt ligeledes finder anvendelse.

2.17. Arbejdstilsynets adgang til SKAT's indkomstregister (§ 1, nr. 10)

2.17.1. Gældende ret

Arbejdstilsynets varetagelse af sine opgaver, herunder gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik og analyser, baseres for nærværende på oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) om virksomhedernes beskæftigelsestal.

2.17.2. Overvejelser

Det er én af Arbejdstilsynets hovedopgaver at føre tilsyn med, om virksomhederne lever op til arbejdsmiljølovens regler.

Til brug for sine tilsynsopgaver benytter Arbejdstilsynet sig af virksomhedsoplysninger fra CVR. Arbejdstilsynet har ikke i dag hjemmel til at få terminaladgang til oplysningerne i SKAT's indkomstregister.

Formålet med at give Arbejdstilsynet terminaladgang til indkomstregistret er at sikre Arbejdstilsynet et mere opdateret og detaljeret datagrundlag til brug for varetagelsen af sine opgaver.

Med adgang til løbende og hurtigt opdaterede oplysninger vil Arbejdstilsynets bl.a. kunne mindske mængden af planlagte screeningsbesøg, som ikke gennemføres, fordi produktionsenheden er ophørt/nedlagt, eller fordi der ikke er ansatte på virksomheden.

Oplysningerne i indkomstregistret vil desuden udgøre et bedre grundlag for Arbejdstilsynets opgaver i relation til udarbejdelse af statistik og analyser.

2.17.3. Den ordning, som lovforslaget lægger op til

Med den foreslåede bestemmelse vil Arbejdstilsynet få mulighed for terminaladgang til indkomstregistret, jf. § 7, stk. 1, i lov om et indkomstregister. Formålet med terminaladgang til indkomstregistret er at sikre, at Arbejdstilsynet er opdateret i relation til de oplysninger, som er nødvendige for Arbejdstilsynets varetagelse af sine opgaver. Oplysningerne fra indkomstregistret vil give Arbejdstilsynet et bedre grundlag for tilrettelæggelse og gennemførelse af tilsyn, fx oplysninger til brug for Arbejdstilsynets beregning af beskæftigelsestallet pr. produktionsenhed og andre oplysninger, der senere måtte vise sig nødvendige for Arbejdstilsynets varetagelse af sine opgaver.

Terminaladgang til oplysninger i indkomstregistret forudsætter, jf. § 7, stk. 4, i lov om et indkomstregister, at der indgås en særskilt aftale med SKAT. I denne aftale fastsættes omfanget af de oplysninger i indkomstregistret, som Arbejdstilsynet konkret vil få adgang til.

De oplysninger, som Arbejdstilsynet vil indhente fra indkomstregistret, vil i nogle tilfælde være omfattet af lov om behandling af personoplysninger (persondataloven). Persondataloven indeholder i §§ 5 og 6 en række regler om indsamling og behandling af oplysninger. Det fremgår bl.a. af disse regler, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål.

Det er derfor forudsat, at Arbejdstilsynet kun vil indhente og behandle oplysninger fra indkomstregistret i det omfang, det er foreneligt med reglerne i persondataloven.

Arbejdstilsynet vil således alene indhente de oplysninger, der efter en konkret vurdering er nødvendige og saglige, og Arbejdstilsynets adgang vil teknisk blive begrænset til de oplysninger, som Arbejdstilsynet har behov for til udførelsen af Arbejdstilsynets opgaver. Desuden vil Arbejdstilsynets behandling kun omfatte relevante og tilstrækkelige oplysninger og ikke omfatte mere, end hvad der er nødvendigt af hensyn til udførelsen af Arbejdstilsynets opgaver.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om justering af bygherrens pligter i forbindelse med koordinering af byggeopgaver m.v. vil have administrative og deraf afledte økonomiske konsekvenser for det offentlige som bygherrer. Udvidelse af koordineringskravet til alle får administrative konsekvenser for mindre og mellemstore byggeopgaver. Udvidelsen i forhold til projekteringsfasen har administrative konsekvenser for alle typer af byggerier.

Det er oplyst fra et mindre antal kommuner, at man kun i meget begrænset omfang selv står for projektering og byggeledelse. Det lægges derfor til grund for beregningen, at man vil udpege koordinatoren enten hos projekterende eller (for opførelsesfasen) hos hovedentreprenøren. Det offentlige forventes derfor ikke at få merudgifter i forhold til kvalifikationskravet vedrørende koordinatoren.

Udvidelsen af koordineringskravet i opførelsesfasen til mindre byggeopgaver forventes at have betydning for ca. 1.700 institutions- og kontorbyggerier årligt, der ikke er omfattet af kravet i dag. Det skønnes, at mertimeforbruget vil være på minimum 4 timer pr. sag. Det antages, at opgaven typisk vil blive placeret hos en byggeleder i entreprenørfirmaet.

Det skønnes ud fra Danmarks Statistiks regnskabsstatistik, at byggefirmaerne vil fakturere ca. 500 kr. pr. arbejdstime til kunderne.

Udvidelsen af koordineringskravet til projekteringsfasen forventes at medføre et lidt større timeforbrug i alle byggesager om institutions- og kontorbyggeri – relativt mest i de skønsmæssigt 200 sager, der anmeldes til Arbejdstilsynet. Baseret på skøn fra projekterende firmaer vurderes mertimeforbruget at være fra 25 timer pr. sag i nogle helt store sager til minimum 8 timer for de øvrige. I de store sager, som i dag anmeldes til Arbejdstilsynet, vurderes det, at mindst 50 procent allerede foretager den nødvendige koordinering, mens det vurderes, at arbejdsmiljøkoordineringen i de øvrige ca. 1.700 sager hidtil har været meget begrænset.

Det skønnes ud fra Danmarks Statistiks regnskabsstatistik, at de projekterende vil fakturere ca. 800 kr. pr. arbejdstime til kunderne.

Antallet af sager årligt er beregnet som gennemsnit af perioden 2005-2006, hvilket skønnes at være repræsentativt for perioden 2000-2008.

Da ingen af de kommuner og offentlige institutioner, der er søgt oplysninger hos, selv har påtaget sig rollen som projekterende for de relevante typer opgaver, er det lagt til grund at de offentlige bygherrer vil få løst de omhandlede opgaver med bistand fra projekterende byggefirmaer. Nedenfor er anført de merudgifter, som de offentlige bygherrer forventes at få i denne forbindelse:

Merudgifter for det offentlige i forbindelse med koordinering af byggeopgaver

Mio. kr.	2009	2010	2011 og
----------	------	------	---------

2008 niveau			fremover
Kommuner	10	10	10
Regioner	3	3	3
Stat	2	2	2

Forslaget om en fordobling af bøder vil alene ramme virksomheder, der overtræder lovgivningen. De øvrige ændringer forventes ikke umiddelbart at give anledning til nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

De øvrige dele af forslaget forventes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser for det offentlige.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget om justering af bygherrens pligter i forbindelse med koordinering af byggeopgaver m.v. vil have væsentlige administrative og deraf afledte økonomiske konsekvenser for byggeriet og for erhvervslivet som bygherrer.

Udvidelse af koordineringskravet til alle får administrative konsekvenser for mindre og mellemstore byggeopgaver. Udvidelsen i forhold til projekteringsfasen har administrative konsekvenser for alle typer af byggerier. Det antages, at bygherrerne vil udpege koordinatorene hos den projekterende henholdsvis hos hovedentreprenøren, for projekterings- henholdsvis opførelsesfasen. Det vurderes, at de personer, der i dag varetager projektering og byggeledelse, også vil være kvalificerede i forhold til lovforslagets krav.

Udvidelsen af koordineringskravet til alle byggeopgaver forventes at betyde en merudgift for mindst 17.000 byggesager årligt. Dette tal omfatter bl.a. ca. 5.000 sager vedrører boligselskaber og lignende. Der er desuden et ukendt antal renoverings- og ombygninger, der ikke kræver en byggesag, men man kan ikke anslå antallet. I dag er kravet gældende i opførelsesfasen for ca. 2.200 sager årligt, der anmeldes til Arbejdstilsynet, hvoraf de ca. 2.000 opføres for erhvervslivet. Antallet af sager årligt er beregnet som gennemsnit af perioden 2005-2006, hvilket skønnes at være rimeligt repræsentativt for perioden 2000-2008.

En lang række mindre komplicerede byggesager er også omfattet af lovændringen, fx opførelse af garager, udhuse, lader m.v. i landbruget samt opførelse af villaer for videresalg. Det vurderes dog, at koordineringsbehovet her i praksis er begrænset, og at det derfor ikke medfører nævneværdige meromkostninger.

Udvidelsen af koordineringskravet i opførelsesfasen til mindre byggeopgaver forventes at have betydning for de ca. 17.000 sager, der ikke er omfattet af kravet i dag. Det skønnes, jf. ovenfor, at mertimeforbruget vil være på minimum 4 timer pr. sag – idet koordinator dels skal indhente oplysninger m.v. om arbejdsmiljøforhold, der i dag alene vedrører den enkelte arbejdsgiver, dels er der nævnt en tilsynspligt. Det antages, at opgaven typisk vil blive placeret hos en byggeleder.

Den direkte lønudgift er beregnet til 340 kr. pr. time for ledere i byggeriet, mens det ud fra regnskabsstatistikken skønnes, at byggefirmaerne vil fakturere ca. 500 kr. pr. arbejdstime til kunderne.

Udvidelsen af koordineringskravet til projekteringsfasen forventes at medføre et øget timeforbrug i de fleste byggesager, der vedrører privat erhvervsbyggeri – relativt mest i de største sager, der anmeldes til Arbejdstilsynet. Baseret på skøn fra projekterende firmaer vurderes mertimeforbruget at være fra minimum 25 timer pr. sag i nogle hundrede helt store sager til minimum 8 timer for øvrige byggesager. Koordineringsopgavernes kompleksitet varierer meget, og ikke kun med typen af bygning. Der anvendes et minimums timeskøn, da de høje skøn kun antages at være relevante for et lille antal specielle byggeopgaver. I de sager, hvor der i dag anmeldes til Arbejdstilsynet (de meget store plus en mindre del af de ovennævnte sager), vurderes det, at mindst 50 procent allerede foretager den nødvendige koordinering, mens arbejdsmiljøkoordineringen for flertallet af de 17.000 sager vurderes at være meget begrænset i dag. Journalføring forventes kun at vedrøre et meget lille antal sager.

Den direkte merudgift for den projekterende arbejdsgiver skønnes at være ca. 425 kr. pr. time, mens det ud fra regnskabsstatistikken skønnes, at de projekterende vil fakturere ca. 800 kr. pr. arbejdstime til kunderne.

Dermed kan de direkte udgifter for byggesektoren beregnes til 84 mio. kr. årligt ved det niveau for byggeaktiviteten, der blev set i 2005-2006. Beregnet for erhvervslivet (inkl. boligudlejning) som bygherre bliver meromkostningen i størrelsesorden 135 mio. kr.

Merudgifter for erhvervslivet i forbindelse med koordinering af byggeopgaver

Mio. kr. 2008 niveau	2009	2010	2011 fremover
Samlet meromkostning i byggeriet, projekterende m.v.	84	84	84
Meromkostning beregnet for private bygherrer	135	135	135

Forslaget om en fordobling af bøder vil alene ramme virksomheder, der overtræder lovgivningen. De øvrige ændringer forventes ikke umiddelbart at give anledning til nævneværdige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

De øvrige ændringer forventes ikke at give anledning til nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget berører borgerne som bygherrer, primært på grund af udvidelse af koordineringskravet til enhver byggeopgave, hvor der er to eller flere virksomheder involveret i opgaven. Det omfatter både nybyggeri, ombygning og renovering. Borgerne er bygherrer i en stor del af de registrerede byggesager. Det antages, at bygherren vil udpege en koordinator hos hovedentreprenøren eller hos en projekterende.

Det niveau, som lovforslaget angiver, vurderes dog ikke at medføre merudgifter, idet koordineringsbehovet dels antages at være begrænset og dels må forventes dækket af de aktiviteter, som hovedentreprenøren bør udføre i dag som led i det almindelige samarbejdskrav på arbejdssteder med flere arbejdsgivere.

De øvrige dele af forslaget forventes heller ikke at medføre udgifter for borgerne.

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Med forslaget skabes den nødvendige hjemmel til at justere bl.a. bygherrens forpligtelser med henblik på at gennemføre Rådets direktiv 92/57/EØF af 24. juni 1992 angående minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser og dermed imødekomme Kommissionens åbningsskrivelse af 23. marts 2007.

Indførelsen af adgang for Arbejdstilsynet til at forbyde eller begrænse markedsføring og/eller levering af dels potentielt farlige maskiner, dels tekniske hjælpemidler, der er CE-mærket i strid med reglerne herom, er direkte krav fra maskindirektivet (2006/42/EF).

Forslaget har endvidere til formål at sikre, at fremtidige EF-forordninger, der vedrører arbejdsmiljøforhold, kan håndhæves i Danmark.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Alle ministerier, Søfartsstyrelsen, Energistyrelsen, Statens Luftfartsvæsen, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Arbejdsmiljørådet, Arbejdsmiljøklagenævnet, Rigsadvokaten, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politidirektøren i København, Den Danske Dommerforening, Advokatrådet, Landsorganisationen i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Akademikernes Centralorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening, Sammenslutningen af Landbrugets arbejdsgivere (SALA) og Landbrugsrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Ledernes Hovedorganisation, KL (Kommunernes Landsforening), Danske Regioner, Danske Arkitektvirksomheder, Foreningen af Rådgivende Ingeniører og Bygherreforeningen.

9. sammenfattende skema.

	Positive konsekvenser/-mindreudgifter	Negative konsekvenser/-merudgifter
De økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
De administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	- 15 mio. kr., fordelt med 10 mio. kr. på kommunerne, 3 mio. kr. på regionerne og 2 mio. kr. på staten.
De økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
De administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	-135 mio. kr.
De økonomiske konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
De administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen

De miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget indebærer en delvis gennemførelse i dansk ret af Rådets direktiv 92/57/EØF af 24. juni 1992 angående minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser.</p> <p>Forslaget indeholder endvidere en delvis gennemførelse i dansk ret af direktiv nr. 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner og om ændring af direktiv 95/16/EF.</p> <p>Derudover indebærer forslaget, at fremtidige EF-forordninger, der vedrører forhold omfattet af lov om arbejdsmiljø, kan håndhæves i Danmark.</p>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at den foreslåede § 20 a også skal gælde for virksomheder, der ikke beskæftiger ansatte, herunder arbejdsgiveren selv.

Til nr. 2

Det forventes, at Det Europæiske Fællesskab (EF) i større grad vil anvende forordninger på arbejdsmiljøområdet. Forordninger gælder direkte i medlemslandene og må ikke direkte implementeres i national ret. De enkelte medlemslande skal således håndhæve forordningerne. Bestemmelsen er indsat for dels at give beskæftigelsesministeren mulighed for administrativt at fastsætte de nødvendige regler om håndhævelse af forordninger, der vedrører forhold omfattet af arbejdsmiljøloven, dels at give hjemmel til iværksættelse af nødvendige øvrige foranstaltninger, herunder tilsyn og kontrol, for at sikre håndhævelsen af forordningerne.

Til nr. 3

Bestemmelsens formål er at fastslå, at arbejdsgivere, der udfører arbejde på en byggeplads, har pligt til at medvirke til at sikre, at det ansvar og de pligter, som bygherren for sin del har i forhold til planlægning, afgrænsning og koordinering, virker efter hensigten herunder bl.a., at de aftaler, der er indgået med bygherren om etablering m.v. af sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne, overholdes.

Endvidere skal bestemmelsen sikre, at arbejdsgiverne deltager i de møder om sikkerhed og sundhed på byggepladsen, som bygherrens koordinatører indkalder til. Bestemmelsen ændrer ikke på den pligt, som arbejdsgiverne i øvrigt har til at planlægge og tilrettelægge arbejdet, så det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, eller på den pligt, som arbejdsgiverne har ifølge lovens § 20 til at samarbejde om at skabe sikre og sunde arbejdsforhold for alle, der er beskæftigede på det samme arbejdssted. Der henvises til, at bestemmelsen med en foreslåede ændring af § 2, stk. 3, nr. 1, også gælder, selvom der ikke udføres arbejde for en arbejdsgiver.

Til nr. 4

Med forslaget får Arbejdstilsynet mulighed for at påbyde brug af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, indtil resultatet af undersøgelsespåbud efter § 21, stk. 1, foreligger, hvis Arbejdstilsynet efter et konkret skøn i det enkelte tilfælde vurderer, at arbejdet vil kunne indebære en overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed og sundhed.

Det er en betingelse for bestemmelsens anvendelse, at Arbejdstilsynet har en konkret mistanke om, at arbejdet vil kunne medføre en overhængende, betydelig fare, såfremt der ikke straks træffes foranstaltninger, således at faren imødegås. Betingelsen for anvendelse af bestemmelsen svarer til de kriterier, der er lagt til grund for anvendelse af lovens § 77, stk. 2, som giver Arbejdstilsynet mulighed for bl.a. at standse arbejdet, hvis Arbejdstilsynet skønner det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed eller sundhed.

Bestemmelsen tænkes navnlig anvendt inden for området for stoffer og materialer, fx ved asbest eller PCB (Polychlorerede Biphenyler), men vil også kunne bruges, hvor der i forbindelse med udførelse af arbejde anvendes tekniske hjælpemidler.

Nødvendige sikkerhedsforanstaltninger kunne i sådanne tilfælde fx være brug af personlige værnemidler, eller udsættelse af det videre arbejde, indtil undersøgelsesresultatet foreligger.

Til nr. 5

Det foreslås, at formuleringen ”af en vis størrelse” udgår af bestemmelsen, idet der i direktivet ikke er mulighed for at fravige reglerne om planlægning, afgrænsning og koordinering afhængig af, hvor mange ansatte der er beskæftiget på byggepladsen.

Under hensyn til byggepladsdirektivets minimumskrav vil der være mulighed for at differentiere kravene, der stilles for planlægning og koordinering til bygherren. Der kan således fastsættes bestemmelser med en varieret angivelse af opgaver, som bygherrens koordinator skal udføre ved koordinering og opfølgning, afhængig af kriterier som fx byggepladsens størrelse.

Ændringen skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 37, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Til nr. 6

Ændringen har til formål at sikre, at der administrativt kan fastsættes nærmere regler om, at bygherren også har pligt til at vedligeholde planen for sikkerhed og sundhed på byggepladsen.

Bygherren har pligt til at udarbejde en plan for sikkerhed og sundhed, inden byggepladsen etableres. Med den foreslåede tilføjelse sikres det, at der efterfølgende sker en opfølgning på planen.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring af § 37, stk. 2, nr. 3, har til formål at sikre, at der administrativt kan fastsættes nærmere regler om de opgaver, som bygherrens koordinator har i byggeriets projekteringsfase. Forslaget skal ses i sammenhæng med det krav, der påhviler bygherren til at udpege en koordinator i projekteringsfasen.

Med den foreslåede ændring af § 37, stk. 2, nr. 4, udgår ordet ”uddannelse” og erstattes af udtrykket ”fornødne kvalifikationer”.

Ændringen skyldes krav om større gennemskuelighed i de nationale uddannelseskra- af hensyn til borgere i andre EU-lande og som følge af muligheden for anerkendelse af realkompetence i forhold til gennemførelse af bl.a. en arbejdsmarkedsuddannelse, jf. lov nr. 556 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (Udbygning af anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v.).

Baggrunden for forslaget er således en ajourføring af reglen.

Til nr. 8

Det foreslås i § 37, stk. 3, at beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvornår bygherrens pligter til planlægning, afgrænsninger og koordinering m.v. indtræder.

Med bemyndigelsesbestemmelsen vil det således være muligt at tage højde for udviklingen inden for bygge- og anlægsområdet samt eventuelle fremtidige ændringer for så vidt angår rammerne for, hvornår bygherrens pligter indtræder.

Der foreslås i § 37, stk. 4, en bemyndigelsesbestemmelse, som kan anvendes til at tydeliggøre kravet om, at Arbejdstilsynet kan anmode bygherren om at oplyse og dokumentere, at han har sikret sig, at koordinatoren har den fornødne viden om og de fornødne kvalifikationer inden for sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål til at varetage koordineringen af de sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger i projekteringsfasen samt under opførelsen af byggeriet.

Den dokumentation, som bygherren skal kunne fremvise, kan bestå i danske uddannelsesbeviser, dokumentation for praktisk ledelse af et bygge- og anlægsarbejde, dokumentation for sagkyndig ekspertise på bygge- og anlægsområdet og dokumentation for fornøden viden om sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål m.v. Ved mindre og/eller ukomplicerede byggeopgaver kan dokumentationen evt. bestå i en del af den nævnte dokumentation.

For personer, der har erhvervet deres viden og kvalifikationer i udlandet, og som har til hensigt at arbejde fast i Danmark, kan dokumentationen tillige bestå i anerkendelsesbrev fra Arbejdstilsynet. For personer, der har erhvervet deres viden og kvalifikationer i et andet EU-land, EØS-land eller land, der har aftaler med EU, og som har til hensigt at arbejde midlertidigt og lejlighedsvist i Danmark, kan dokumentationen desuden bestå i et udenlandsk uddannelsesbevis, hvis der er krav om koordinatoruddannelse i det pågældende land, eller bevis for mindst 2 års erhvervs erfaring som koordinator inden for de sidste 10 år.

Til nr. 9

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse tænkes udmøntet således, at der vil blive stillet krav om, at bygherren skal udarbejde en journal med en liste over emner vedrørende sikkerhed og sundhed for eventuelle fremtidige arbejder på bygværket. Journalen vedrører fremtidige arbejder og vedrører således ikke de behov på byggepladsen, der er med hensyn til planlægningen, koordineringen og afgrænsningen af arbejdet, mens byggeriet er under udførelse.

Krav til bygherren om at udarbejde en journal skal ses i sammenhæng med det krav, der ifølge de nu gældende regler hviler på den projekterende om, at den projekterende har pligt til, i det omfang det har betydning for sikkerheden og sundheden, at udarbejde en liste over de særlige forhold, der har betydning for det fremtidige arbejde med vedligeholdelse eller reparation af bygningen eller anlægget.

Det foreslås, at der ligeledes stilles krav til bygherren om at foretage den nødvendige tilpasning af journalen, så det sikres, at journalen til enhver tid er ajourført og brugbar.

Det fastsættes nærmere i de administrative regler, hvorledes samspillet skal være mellem bygherren og den projekterende om udarbejdelsen af journalen.

Til nr. 10

Bestemmelsen har til formål at give Arbejdstilsynet hjemmel til at få terminaladgang til oplysninger i SKAT's indkomstregister til brug for Arbejdstilsynets varetagelse af sine opgaver.

Terminaladgang til oplysninger i indkomstregistret forudsætter jf. § 7, stk. 4, i lov om et indkomstregister, at der indgås en særskilt aftale med SKAT. I denne aftale fastsættes omfanget af de oplysninger i indkomstregistret, som Arbejdstilsynet konkret vil få adgang til.

Data fra indkomstregistret vil bl.a. give Arbejdstilsynet et bedre grundlag for planlægning og udførelse af tilsynsopgaver samt udarbejdelse af statistik og analyser.

Til nr. 11

Bestemmelsen har til formål at præcisere den allerede eksisterende hjemmel til at træffe afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Hjemlen vil omfatte alle typer afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, og det er fortsat forholdene på konstateringstidspunktet, der lægges til grund.

Med lovændringen vil det blive tydeliggjort, at det afgørende for anvendelsen af tilsynets reaktionsmuligheder er overtrædelsen af arbejdsmiljølovgivningen, og ikke at virksomheden har modtaget påbud. Risikoen for at modtage en afgørelse, når tilsynet kommer på besøg, skal medvirke til at motivere virksomheden til at arbejde for eller fastholde en forebyggende arbejdsmiljøindsats. Arbejdsmiljøloven forudsættes således altid overholdt på virksomheden uagtet tilsynets kontrol heraf.

Til nr. 12

Den foreslåede § 77, stk. 4, skal give Arbejdstilsynet mulighed for at imødekomme en eventuel henvendelse fra Kommissionen om at forbyde eller begrænse markedsføring af personlige værnemidler og tekniske hjælpemidler, der udgør en risiko som følge af deres tekniske karakteristika eller at underkaste disse særlige betingelser.

Ligeledes kan EU-Kommissionen anmode medlemsstaterne om, at markedsføringen af tekniske hjælpemidler med tekniske karakteristika, der udgør en risiko som følge af mangler ved en harmoniseret standard forbydes eller begrænses eller at maskinen underkastes særlige betingelser.

Den foreslåede § 77, stk. 5, skal give Arbejdstilsynet mulighed for at forbyde eller begrænse markedsføring eller levering af personlige værnemidler og tekniske hjælpemidler, der er CE-mærket i strid med reglerne herom. Bestemmelsen vil således kun blive anvendt i tilfælde hvor fabrikanter og lignende ikke følger de materielle krav.

Begge muligheder er forudsat i maskindirektivet.

Til nr. 13

For at muliggøre anvendelsen af rådgivningspåbud i alle situationer, hvor Arbejdstilsynet konstaterer arbejdsmiljøproblemer i strid med arbejdsmiljølovgivningen, foreslås arbejdsmiljølovens § 77 a, stk. 1, ændret således, at det afgørende for afgivelse af påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver er, at Arbejdstilsynet har truffet afgørelse om, at arbejdsmiljølovgivningen er overtrådt.

Til nr. 14

For at muliggøre tildeling af negative smiley'er i alle situationer, hvor Arbejdstilsynet konstaterer arbejdsmiljøproblemer i strid med arbejdsmiljølovgivningen, foreslås det, at det i arbejdsmiljølovens § 78

a, stk. 1, præciseres, at det afgørende for tildelingen er, om Arbejdstilsynet har truffet afgørelse om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Til nr. 15

Den foreslåede ændring indebærer, at lovens henvisning til straffelovens bestemmelser om krænkelse af tavshedspligt udvides til også at omfatte straffelovens §§ 152 – 152 f. Hermed sigtes til en opdatering af loven i forhold til seneste ændringer i straffeloven. Herved kommer lovens § 79 på linje med lignende bestemmelser i andre sammenlignelige love.

Den foreslåede henvisning indebærer, at der er hjemmel til at straffe medhjælpere til den, der bryder sin tavshedspligt, samt den der udnytter en andens brud på sin tavshedspligt. Endelig sikres med henvisningen til straffelovens § 152 f, at straffelovens regler om påtale i sager om brud på tavshedspligt ligeledes finder anvendelse.

Til nr. 16

Den foreslåede ændring indebærer, at klager til Arbejdstilsynet over påbud om at anvende sikkerhedsforanstaltninger, indtil resultatet af et undersøgelsespåbud foreligger, jf. den foreslåede § 21, stk. 2, skal efterkommes, selvom der klages.

Til nr. 17

Den foreslåede præcisering af bestemmelsen indebærer, at behandlingen af klager over Arbejdstilsynets afgørelser om aktindsigt i sager, hvori Arbejdstilsynet har truffet afgørelse efter arbejdsmiljøloven, samles i Arbejdstilsynets klageinstans.

Forslaget indebærer i øvrigt, at det er formanden for Arbejdstilsynets klageinstans eller dennes stedfortræder, der fremover tillægges kompetence til at behandle klager af den nævnte karakter, uanset om klage over afslag på aktindsigt fremsættes isoleret eller i tilknytning til klage over en afgørelse truffet af Arbejdstilsynet efter arbejdsmiljøloven.

Forslaget vil have virkning for sager, hvor anmodning om aktindsigt fremsættes efter lovens ikrafttræden. Forslaget vil således ikke få betydning for allerede verserende sager.

Til nr. 18

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at § 20 a, § 21, stk. 2, og § 37, stk. 1 og 6, skal kunne sanktioneres i henhold til § 82. Herved vil overtrædelse af bestemmelserne kunne straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Endvidere foreslås bestemmelsen ændret således, at også overtrædelse af forordninger, der vedrører forhold omfattet af lov om arbejdsmiljø, kan straffes. Dette sker i lyset af, at Det Europæiske Fællesskab (EF) i større grad må forventes at anvende forordninger på arbejdsmiljøområdet, at forordninger er direkte gældende i medlemslandene og ikke må gennemføres i national ret, og at de enkelte medlemslande dog skal håndhæve, herunder straffe for overtrædelse af forordningerne.

Til nr. 19

Efter forslaget indføres bøde eller fængsel indtil 2 år, hvis en overtrædelse af de i § 82, stk. 1, nævnte bestemmelser har medført en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge.

Der sigtes mod et bødeniveau for arbejdsgivere på 40.000 kr. for materielle overtrædelser og 80.000 kr. for grove, materielle overtrædelser – hvilket er det dobbelte af det nuværende bødeniveau for overtrædelser af § 82, stk. 1. Med den foreslåede formulering af § 82, stk. 2, vil fastsættelse af straffen bero på domstolens konkrete vurdering af den enkelte overtrædelse ud fra samtlige omstændigheder i den konkrete sag. Strafniveauet vil kunne fraviges i op- eller nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger særlige omstændigheder herfor.

Begrebet ”alvorlig personskade” kan omfatte amputationer, knoglebrud, sårskader eller ætsninger på store dele af kroppen, og forgiftninger. Skader som forstuvninger samt brud på fingre og tær vil normalt ikke kunne betragtes som alvorlige personskader. Det tilkommer i øvrigt domstolene ved en konkret vurdering af fastslå, om en skade er omfattet heraf.

Til nr. 20

Den foreslåede ændring indebærer, at § 82, stk. 4, nr. 1, skal anvendes i de situationer, hvor der sker en arbejdsulykke, der har medført en personskade, der ikke er så alvorlig, at skaden er omfattet af den foreslåede § 82, stk. 2. § 82, stk. 4, nr. 1, er negativt defineret i forhold til § 82, stk. 2, således at skader, der ikke er så alvorlige, at de er omfattet af § 82, stk. 2, er omfattet af § 82, stk. 4, nr. 1.

Bøder efter den foreslåede § 82, stk. 2, kan ikke forhøjes med henvisning til den skærpende omstændighed i § 82, stk. 4, nr. 1.

Det er hensigten, at bødeniveauet for forhøjelser efter § 82, stk. 4 og stk. 5, ved skærpende eller særligt skærpende omstændigheder fortsat skal bevares på det nuværende niveau. De fordoblede bøder efter den foreslåede § 82, stk. 2, kan forhøjes, hvis der foreligger skærpende eller særligt skærpende omstændigheder.

Til nr. 21

For at muliggøre anvendelsen af skærpede omstændigheder i alle de situationer, hvor Arbejdstilsynet konstaterer arbejdsmiljøproblemer i strid med arbejdsmiljølovgivningen, foreslås det, at § 82, stk. 4, nr. 2, præciseres. Herefter vil virksomheder, der tidligere har fået konstateret et arbejdsmiljøproblem, fortsat kunne sanktioneres med en strafforhøjelse, såfremt en ny overtrædelse af samme eller tilsvarende forhold på et senere tidspunkt konstateres, selvom virksomheden bringer forholdet i orden, inden påbud afgives.

Til nr. 22

Ændringen har alene redaktionel karakter.

Til nr. 23

Som en konsekvens af de indholdsmæssige ændringer i § 82, stk. 2, foreslås, at overtrædelser, der er begået forsætligt eller groft uagtsomt, flyttes til § 82, stk. 4. Derved får sådanne overtrædelser karakter af en skærpende omstændighed på linje med de øvrige skærpende omstændigheder i stk. 4. Sådanne overtrædelser kan herefter straffes med en forhøjelse af bøden – herunder også i kombination af de bøder, der følger af den nu foreslåede § 82, stk. 2.

De bødeforhøjelser, der gives efter § 82, stk. 4, er af samme størrelse, som de bøder, der hidtil er givet efter den nuværende § 82, stk. 2 (5.000 kr.). Der tilsigtes således ikke en lempelse af bødeniveauet.

Til § 2

Til stk. 1 og 2.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2009.

Det foreslås samtidig, at § 1, nr. 13, som har til formål at implementere maskindirektivet (2006/42/EF), træder i kraft samtidig med maskindirektivet, dvs. den 29. december 2009.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 2. Loven omfatter arbejde for en arbejdsgiver.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Undtaget er</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) arbejde i arbejdsgiverens private husholdning, jf. dog § 59, 2) arbejde, der udelukkende udføres af de medlemmer af arbejdsgiverens familie, som hører til hans husstand, jf. dog § 59, 3) arbejde, der udføres af militære, og som kan henregnes til egentlig militærtjeneste. <p><i>Stk. 3.</i> Følgende bestemmelser omfatter også arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver, samt det arbejde, der er nævnt i stk. 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) § 20 om flere arbejdsgivere m.v. på samme arbejdssted, §§ 30-36 om leverandører m.fl. og § 37 om bygherrer m.v., 2) §§ 38 og 39, for så vidt angår de i § 39, stk. 1, nr. 1 og 2, omhandlede arbejder, samt § 41, 3) §§45-47 om tekniske hjælpemidler m.v., 4) kapitel 8 om stoffer og materialer, 5) § 58 om vejtransport. 	<p><i>Stk. 3.</i> Følgende bestemmelser omfatter også arbejde, der ikke udføres for en arbejdsgiver, samt det arbejde, der er nævnt i stk. 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) § 20 om flere arbejdsgivere m.v. på samme arbejdssted, § 20 a om arbejdsgiverens medvirken til at sikre, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering virker efter hensigten, §§ 30-36 om leverandører m.fl. og § 37 om bygherrer m.v.,
	<p>§ 4 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler og iværksætte øvrige foranstaltninger, herunder kontrol og tilsyn, der er nødvendige for anvendelse af de af Det Europæiske Fællesskab (EF)'s forordninger, der vedrører forhold, der er omfattet af denne lov.</p>
	<p>§ 20a. Arbejdsgivere, der lader arbejde udføre på byggepladser, skal medvirke til at sikre, at bygherrens planlægning, afgrænsning og koordinering til</p>

	<p>fremme af de beskæftigedes sikkerhed og sundhed virker efter hensigten. Arbejdsgiverne skal tage hensyn til anvisninger fra bygherrens koordinatører herom.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om arbejdsgivernes pligter efter stk. 1.</p>
<p>§ 21. Når Arbejdstilsynet forlanger det, eller når forholdene i øvrigt giver anledning dertil, skal arbejdsgiveren lade foretage undersøgelser, prøver og besigtigelser, eventuelt ved særligt sagkyndige, for at konstatere, om arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, at undersøgelser m.v., der er forlangt af Arbejdstilsynet efter stk. 1, skal foretages af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.</p>	<p><i>Stk. 2.</i> Arbejdstilsynet kan ved afgivelse af undersøgelsespåbud efter stk. 1 samtidig bestemme, at arbejdet kun må udføres ved brug af nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, indtil undersøgelsesresultatet foreligger, når Arbejdstilsynet skønner, at arbejdet vil kunne indebære en overhængende, betydelig fare for de ansattes sikkerhed og sundhed.</p>
<p>§ 37. Ved bygge- og anlægsvirksomhed af en vis størrelse, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal bygherren planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om bygherrens pligter efter stk. 1, herunder om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) afgrænsning af de enkelte arbejdsgivers opgaver i fællesområderne, inden arbejdet sættes i gang, 2) udarbejdelse af en plan for sikkerhed og sundhed, inden byggepladsen etableres, 3) koordinering af foranstaltninger til fremme af sikkerhed og sundhed i fællesområderne, medens arbejdet er i gang, og 	<p>§ 37. Ved bygge- og anlægsvirksomhed, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal bygherren planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om bygherrens pligter efter stk. 1, herunder om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) afgrænsning af de enkelte arbejdsgivers opgaver i fællesområderne, inden arbejdet sættes i gang, 2) udarbejdelse og vedligeholdelse af en plan for sikkerhed og sundhed for byggepladsen, 3) koordinering af og opfølgning på de sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger i

<p>4) udpegning af koordinator med den fornødne viden om og uddannelse i sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål til at varetage koordineringen af de sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger på arbejdsstedet.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om bygherrens pligt til at anmelde større bygge- og anlægsarbejder til Arbejdstilsynet.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Bygherren skal i øvrigt medvirke til, at arbejdsgiveren kan udføre bygge- og anlægsarbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.</p>	<p>projekteringsfasen samt under opførelsen af byggeriet.</p> <p>4) udpegning af koordinator med den fornødne viden om og de fornødne kvalifikationer inden for sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål til at varetage koordineringen af de sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger i projekteringsfasen samt under opførelsen af byggeriet.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår bygherrens pligter efter stk. 1, indtræder.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at bygherren efter anmodning skal dokumentere over for Arbejdstilsynet, at koordinator har den fornødne viden om og de fornødne kvalifikationer til at varetage koordineringen i projektfasen samt under opførelsen af byggeriet</p> <p><i>Stk. 5.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om bygherrens pligt til at anmelde større bygge- og anlægsarbejder til Arbejdstilsynet.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Bygherren skal i øvrigt medvirke til, at arbejdsgiveren kan udføre bygge- og anlægsarbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.</p> <p><i>Stk. 7.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om udarbejdelse og nødvendig tilpasning af en journal, som er tilpasset bygværkets karakteristika, og som indeholder en liste over de emner vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder.</p>
<p>§ 72. Arbejdstilsynet har til opgave at</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vejlede virksomheder, branchearbejdsmiljøråd, arbejdsmarkedets organisationer og offentligheden om arbejdsmiljømæssige spørgsmål, 2) bistå Beskæftigelsesministeriet med forberedelse af regler i henhold til loven, 	

<p>3) udstede forskrifter i henhold til bemyndigelse fra beskæftigelsesministeren, 4) holde sig orienteret om den tekniske og sociale udvikling med henblik på forbedring af arbejdet for sikkerhed og sundhed i arbejdsmiljøet, 5) behandle planer for arbejdsprocesser, arbejdssteder, tekniske hjælpemidler m.v. samt stoffer og materialer og meddele tilladelser i henhold til loven eller administrative regler, 6) påse, at loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes, bortset fra §§ 17 a-c.</p> <p><i>Stk. 2. (Ophævet).</i></p>	<p><i>Stk. 3. Arbejdstilsynet kan til brug for varetagelsen af sine opgaver, få terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister § 7, stk. 1.</i></p>
<p>§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder at de tilstedeværende øjeblikkeligt fjerner sig fra farezonen, at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller at arbejde i øvrigt standses.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Direktøren for Arbejdstilsynet kan påbyde, at den, der har leveret eller markedsført et teknisk hjælpemiddel, et personligt værnemiddel eller et stof eller materiale, som anvendt i overensstemmelse med dets bestemmelse alligevel viser sig at frembyde fare for sikkerhed eller sundhed, træffer de nødvendige foranstaltninger til afværgelse heraf. Det kan herunder påbydes, at levering eller markedsføring standses, at de pågældende tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler eller stoffer eller materialer tilbagekaldes fra markedet.</p>	<p>§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.</p>

	<p><i>Stk. 4.</i> Arbejdstilsynet kan efter anmodning fra EU-Kommissionen påbyde, at markedsføring og/eller levering af tekniske hjælpemidler forbydes, at de kaldes tilbage fra markedet eller at markedsføring og/eller levering begrænses eller underkastes særlige betingelser, når</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de tekniske hjælpemidler som følge af deres tekniske karakteristika udgør den samme risiko som et teknisk hjælpemiddel, hvor markedsføring er forbudt, begrænset eller underkastet særlige betingelser og/eller 2. de tekniske hjælpemidler har tekniske karakteristika, der udgør en risiko som følge af mangler i en harmoniseret standard. <p><i>Stk. 5.</i> Arbejdstilsynet kan påbyde, at markedsføring og/eller levering af tekniske hjælpemidler eller personlige værnemidler forbydes, at de kaldes tilbage fra markedet eller at markedsføring og/eller levering begrænses eller underkastes særlige betingelser, når de er i strid med reglerne om CE-mærkning.</p>
<p>§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.</p>	<p>§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.</p>
<p>§ 78 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af den enkelte virksomheds arbejdsmiljø ved navns nævnelse på grundlag af resultatet af tilsynet, herunder om offentliggørelse af de arbejdsmiljøproblemer, der ligger til grund for Arbejdstilsynets afgørelser.</p>	<p>§ 78 a. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af den enkelte virksomheds arbejdsmiljø ved navns nævnelse på grundlag af resultatet af tilsynet, herunder påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, samt om offentliggørelse af de arbejdsmiljøproblemer, der ligger til grund for Arbejdstilsynets afgørelser.</p>
<p>§ 79. Myndigheder og personer, der udøver opgaver efter §§ 13-14 a (§§ 14 og -14 a) og kap. 11, 12, 13-14, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, er underkastet tavshedspligt efter straffelovens § 152 og § 152 b, stk. 1.</p> <p>Stk. 2. -----</p>	<p>§ 79. Myndigheder og personer, der udøver opgaver efter §§ 13-14 a (§§ 14 og -14 a) og kap. 11, 12, 13-14, samt enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, er underkastet tavshedspligt efter straffelovens §§ 152-152f-</p> <p>stk. 2. -----</p>

<p>§ 81. ...</p> <p><i>Stk. 3.</i> Rettidig klage har opsættende virkning, indtil Arbejds miljøklagenævnets afgørelse foreligger, eller nævnet bestemmer andet. Klager over afgørelser om forhold efter § 77, stk. 1, som skal bringes i orden straks, samt afgørelser efter § 77, stk. 2 og 3, har ikke opsættende virkning.</p>	<p>§ 81. ...</p> <p><i>Stk. 3.</i> Rettidig klage har opsættende virkning, indtil Arbejds miljøklagenævnets afgørelse foreligger, eller nævnet bestemmer andet. Klager over afgørelser efter § 21, stk. 2, afgørelser om forhold efter § 77, stk. 1, som skal bringes i orden straks, samt afgørelser efter § 77, stk. 2 og 3, har ikke opsættende virkning.</p>
	<p>§ 81 a.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse, hvor der er klaget over Arbejdstilsynets afgørelser om aktindsigt i sager, hvor Arbejdstilsynet har truffet afgørelse efter arbejdsmiljøloven.</p>
<p>§ 82. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år den, der</p> <p>1) overtræder § 15, § 15 a, § 16, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 19, § 20, stk. 1, § 21, stk. 1, § 23, §§ 25-34, § 37, stk. 1 og 4, § 38, stk. 1, § 42, stk. 1, § 45, stk. 1, § 48, stk. 1, § 63, stk. 5, § 75, stk. 3, eller § 76, stk. 1,</p>	<p>§ 82. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år den, der</p> <p>1) overtræder § 15, § 15 a, § 16, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 19, § 20, stk. 1, § 20a, § 21, stk. 1 og 2, § 23, §§ 25-34, § 37, stk. 1 og 5, § 38, stk. 1, § 42, stk. 1, § 45, stk. 1, § 48, stk. 1, § 63, stk. 5, § 75, stk. 3, eller § 76, stk. 1, eller de af Det Europæiske Fællesskab (EF)'s forordninger, der vedrører forhold, der er omfattet af denne lov.</p> <p>---</p>
<p>§ 82 -----</p> <p><i>Stk. 2.</i> Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed.</p> <p><i>Stk. 3.</i> -----</p> <p><i>Stk. 4.</i> Uden for de i stk. 3 nævnte tilfælde skal det ved straffens udmåling efter stk. 1 og 2 betragtes som en skærpende omstændighed,</p> <p>1) at der ved overtrædelsen er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor,</p>	<p>§ 82 -----</p> <p><i>Stk. 2.</i> Straffen er bøde eller fængsel indtil 2 år, hvis overtrædelsen af de i stk. 1 nævnte bestemmelser har medført en ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge.</p> <p><i>Stk. 3.</i> -----</p> <p><i>Stk. 4.</i> Uden for de i stk. 3 nævnte tilfælde skal det ved straffens udmåling efter stk. 1 og 2 betragtes som en skærpende omstændighed,</p> <p>1) at der ved overtrædelsen er sket skade på liv eller helbred eller fremkaldt fare herfor</p>

- 2) at der tidligere er afgivet påbud efter § 77, stk. 1 eller 2, for det samme eller tilsvarende forhold, eller
- 3) at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Stk. 5. – 8. -----

- uden at forholdet er omfattet af stk. 2,
- 2) at der tidligere er afgivet påbud efter § 77, stk. 1 eller 2, eller andre afgørelser fra Arbejdstilsynet om overtrædelse af loven, for det samme eller tilsvarende forhold,
  - 3) at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, eller
  - 4) at overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed.

Stk. 5. – 8. -----